12 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1995 ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ # 175 (929)

Ազգ

Azg armenian daily

Հայկական ատոմակայանում շեղում արձանագրվե՞լ է

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: «Փաստի» տեղեկությունը, թե ՀԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկում ճեղքվածք է առաջացել, բուռն արձագանքի արժանացավ: Նման դեպքերում սովորական դարձած հերքումների շարքը, սակայն, չհետեւեց: Փաստացի միայն ՀՀ կառավարության մամլո ծառայության ղեկավար Վլադիմիր Մանոյանը հայտնեց, թե ատոմակայանի ռեակտորում ոչ մի ճեղքվածք չի եղել: Իսկ այսօր, Հայատոմհսկողության պետ Ա. Մարտիրոսյանի ստորագրությամբ մի գրություն է փոխանցվել «Ազատություն» ռադիոկայանի հանրային ծառայություն, ուր նշվում է, թե օգոստոսի 31-ից սեպտեմբերի 1-ը ՀԱԷԿ-ի երկրորդ էներգաբլոկում իրականացվող հիդրավլիկ փորձարկումների ժամանակ սարքավորումների միակցման հանգույցներում խոշոր արտածորումներ են արձանագրվել, որոնք չեզոքացնելու նպատակով անհրաժեշտ ճանակությամբ բորի լուծույթ է ներարկվել առաջին կոնտուր: Նույն գրությամբ փաստվում է, որ Հայատոմհսկողությունը ՀԱԷԿ-ից պահանջել է ներկայացնել վերոնշյալ ռեժիմի անալիզը՝ պարզելու դրա ազդեցության աստիճանը ռեակտորի աշխատունակության վրա: Այդ աշխատանքն արդեն իսկ իրականացնում է Ռուսաստանի «Հիդրոպրես» կոնստրուկտորական բյուրոն: Մասնագետները գտնում են, որ արտածորումների պատճառ կարող էր հանդիսանալ ջերմային սխալ ռեժիմի գործադրումը:

ԳՈՒՅԺ

Ոչ եւս է Արամ Գալայճեանը

Հետեւյալ գույժն ենք ստացել Կիպրոսի մայրաքաղաք Նիկոսիայից:

Սեպտեմբերի 10-ի երեկոյեան, յետ անողոք հիւանդութեան, իր մահկանացուն կնքեց Կիպրահայ համայնքի պետական ներկայացուցիչ Արամ Գալայճեանը:

Արամ Գալայճեանը ծնած էր Լառնակա, 1936-ին: 1981-էն ի վեր Կիպրոսի խորհրդարանին մէջ կը վարէր հայ համայնքի ներկայացուցիչ երեսփոխանի պաշտօնը, ընտրուած ըլլալով յաջորդաբար երեք անգամ: Որպէս երեսփոխան Կիպրոսի կառավարութենէն իր ստացած ամբողջ աշխատավարձը տարիներէ ի վեր ան կը բաժնէր իր չքաւոր ազգակիցներուն:

Բէյրութի խաղաղապետեսին կողմէ հանգուցեալը պարգեւատրուած էր խաղաղին ոսկի բանալիով՝ Լիբանանի խաղաղացիական պատերազմի տարիներուն Կիպրոս փախած իր հայրենակիցներուն մատուցած ծառայութեանց համար:

1990-ին Արամ Գալայճեանի տարած մեծ ջանքերուն որպէս արդիւնք, Կիպրոսի խորհրդարանը միաձայնութեամբ դատապարտեց մեր ժողովուրդին վրայ ի գործ դրուած ցեղասպանութիւնը, եւ Ապրիլ 24-ը նշանակեց Կիպրոսի մէջ որպէս Յիշատակի օր: Արամ Գալայճեան եւ իր եղբայրը՝ Պետրոս Գալայճեան, կառուցեցին Հայկական բարեգործական ընդհանուր միութեան Լառնակայի ակումբին վերին յարկը: Երկու եղբայր շինած են նախ Գալայճեան հանգստեան տունը՝ Լառնակայի մէջ, հայ ծերերուն համար: Ներկայիս յառաջ կը տարուի մասունքի մը շինութիւնը՝ հանգստեան տան շրջափակին մէջ:

Արամ Գալայճեան 1978-էն ի վեր ատենապետն էր Մելգոնեան կրթական հաստատութեան հոգաբարձութեան:

Յուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ չորեքշաբթի, սեպտեմբերի 13-ին, Լառնակայի հայոց Սբ. Ստեփանոս եկեղեցւոյ մէջ: Դամբանականը պիտի արտասանէ ՀԲԸ Միութեան փոխնախագահ Հայկազն Ուզունեանը:

Արամ Գալայճեանի մահվան տխուր առիթով Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունն ու «Ազգ» օրաթերթի խմբագրությունը խորազգաց ցավակցություններ են հայտնում հանգուցյալի տիկնոջ՝ Բեկիին, եղբոր՝ Պետրոս Գալայճյանին, մյուս բոլոր հարազատներին, ինչպես նաեւ նրա գաղափարակից ընկերներին, Մելգոնյան կրթական հաստատությանը, կիպրահայ համայնքին եւ Կիպրոսի խորհրդարանին:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը իր պատմական առաքելության ընդառաջ

Գումարվեց ՌԱԿ 19-րդ ընդհանուր պատգամավորական ժողովը

Սեպտեմբերի 1-2-ը Դիտոլինկալ Կիպրոսի Լառնակա ծովափնյա քաղաքի «Պալմ Բիչ» հյուրանոցի կոնֆերանսների դահլիճում տեղի ունեցավ Ռամկավար ազատական կուսակցության 19-րդ ընդհանուր պատգամավորական ժողովը: Մ. Նահանգների Արեւելյան եւ Արեւմտյան Շրջանները, Կանադան, Արգենտինան, Ուրուգվայը, Ֆրանսիան, Մեծ Բրիտանիան, Հունաստանը, Կիպրոսը, Եգիպտոսը, Լիբանանը, Սիրիան, Հորդանանը, Եգիպտոսն ու Ավստրալիան ներկայացնող 33 պատգամավորներ, շուրջ 15 փոխպատգամավորներ, վաստակավոր կուսակցականներ, ՌԱԿ թերթերի խմբագիրներ, ՌԱԿ-ի քույր կուսակցության՝ Հայաստանի Ռամկավար ազատական կուսակցության հրավիրված երկու ներկայացուցիչներ (ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյան եւ Հանրապետական վարչության անդամ եւ Հայաստանի Թեքեյան մշակութային միության նախագահ Յոզեֆին Դովլաթյան) եւ, իհարկե, ՌԱԿ Կենտրոնական վարչությունը իր կազմի ամբողջությամբ, երկու օր շարունակ, հաջորդական 6 նիստերի ընթացքում քննարկեցին օրակարգի 14 հարցերը, որոնցից վերջինը՝ ընտրություն ՌԱԿ Կենտրոնական վարչության, մասնակիորեն կատարվեց առաջին նիստի ընթացքում, երբ պատգամավորների մեծ մասի պահանջով որդեգրվեց «վարչապետական» դրությունը եւ ատենապետ ընտրվեց Հակոբ Գասարճյանը, որին եւ վստահվեց երկօրյա խորհրդակցությունների ընթացքում իր «դահլիճը»՝ ՌԱԿ Կենտրոնական նոր վարչությունը կազմելու պարտականությունը:

Ընդհանուր պատգամավորական ժողովի առժամյա դիվանի կազմումից հետո (ատենապետ՝ Ներկաների մեջ երիցագույն անդամ Վահագն Տեփոյան եւ ատենադպիր՝ կրտսերագույն անդամ Վազգեն Էսֆիջյան), ընտրվեց մայր դիվանը հետեւյալ կազմով. ատենապետ՝ Գրիգոր Աղանալյան, փոխատենապետ՝ Ասատուր Տեփլերյան, ատենադպիր՝ Արա Ահարոնյան եւ փոխատենադպիր՝ Ծիրան Մինասյան: Այնուհետեւ, Ֆաուստենիչ, բանաձեւերի եւ ընտրական հանձնախմբերի ընտրությունից հետո հաշվետու զեկուցմամբ հանդես եկավ ՌԱԿ կենտրոնական շրջանավարտ վարչության ատենապետ դոկտ. Արշավիր Գյունջյանը, որը նախորդ օրը Լառնակայի օդանավակայանում դիմավորվել էր պետական պաշտոնյաներով եւ մինչեւ հյուրանոց առաջնորդվել Կիպրոսի ներքին գործերի նախարարության. ավտոմեքենաների ուղեկցությամբ: Իր ընդարձակ զեկուցման մեջ դոկտ. Գյունջյանն ամենայն մանրամասնությամբ անդրադարձավ անցնող ավելի քան 4 տարիների ընթացքում կուսակցության գործունեությանը, սփյուռքում եւ Հայաստանում հայության կյանքում տեղի ունեցած իրադարձություններին, զարգացումներին, հայ ժողովրդի առաջ ծառացած նոր խնդիրներին, որոնց լուծմանը հետամուտ է ՌԱԿ-ը: Այնուհետեւ նա ներկայացրեց իր եւ իր գլխավորած վարչության հրաժարականը, ավելացնելով, որ զիտական աշխատանքներով զբաղվածություն լինելու պատճառով չէր կարողանալու մաս կազմել նոր վարչությանը: Դոկտ. Գյունջյանի ելույթը դիմավորվեց բուռն ծափահարություններով:

Որոշվեց հաշվետու զեկուցմանն անդրադառնալ օրակարգի մյուս հարցերը քննարկելիս, քանի որ դրանք գրեթե նույնական էին ատենապետի արծարծած հարցերի հետ. Տես # էջ 3

ԵՐԵՎԱՆ

Այսօր կձեւավորվեն Ազգային ժողովի հանձնաժողովները

ԱԺ նախագահությունը կնստի 60 ամ բարձր

Երեկ Ազգային ժողովի վերանորոգված դահլիճում վերսկսվեց ԱԺ հերթական նստաշրջանը, որի ընթացքում քննարկվեց 4 ուրւմ: Դրանց նախագծերը ներկայացրեց ԱԺ նախագահ Բաբկեն Արարքցյանը: Բուռն վեճեր ու երկար քննարկումներ չեղան: Փոխարենը, Բաբկեն Արարքցյանը նորընտիր պատգամավորներին ավելի հաճախ հիշեցնում էր իրենց իրավունքների ու պարտականությունների մասին: Եւ ձայների բացարձակ մեծամասնությամբ ընդունված չորս որոշումներն էլ հիմնականում վերաբերում էին ԱԺ-ի առաջիկա աշխատանքներին, մինչեւ ԱԺ կանոնակարգի ընդունումը, որի նախագիծը կներկայացվի այսօրվա նիստում: Ընդունում, 190-ից 189-ը արդեն ստացել է պատգամավորական մանդատ: Մինչ այդ, արդեն որոշվեց, որ ԱԺ նիստերը տեղի կունենան երկու շաբաթը մեկ երկուշաբթի, երեքշաբթի եւ չորեքշաբթի օրերը, ժամը 10-18-ը: Ազգային ժողովի խմբակցություններն ու խմբերը ձեւավորվում են հետեւյալ կերպ: Ընտրությունների արդյունքում համամասնական ընտրակարգով 5 տոկոս կամ ձայներ հավաքած կուսակցության կամ ընտրական միավորման նախընտրական ցուցակներում ընդգրկված պատգամավորները կազմում են նույն անունով խմբակցություններ անկախ պատգամավորների թվից: ԱԺ-ում այլ խմբակցություններ չեն կարող ստեղծվել: Տես # էջ 2

Սերբերի դեմ օգտագործվեցին ամերիկյան «Տոմահաուկներ»

Թվում էր, թե Ռուսաստանի Նախագահ Բորիս Ելցինի ուրբաթօրյա ելույթից հետո, երբ նա նշեց, որ Ռուսաստանն ստիպված կլինի վերանայել թե իր ռազմավարական սկզբունքները, թե փոխհարաբերությունները Հյուսիսատլանտյան դաշինքի հետ, հակամարտությունը խաղաղ ճանապարհով լուծելու հարցի մեջ շահագրգիռ կողմերը սրափ միջոցներ կձեռնարկեն պայքարությունն ավելանալով իրադրությունը կարգավորելու ուղղությամբ: Այս հարցում հույս էր ներշնչում Ժնեւում միջազգային շփման խմբի հովանու ներքո անցկացված Հարավսլավիայի, Խորվաթիայի եւ Բոսնիայի արտգործնախարարների միջեւ ձեռք բերված համաձայնությունը, որը հնարավորություն էր ընձեռում բոսնիական հարցի քննարկումը ռազմի դաշտից տեղափոխել բանակցությունների սեղանի շուրջը: Բայց, ինչպես հայտնի դարձավ, կիրակի օրը Հարավսլավիայում ՆԱՏՕ-ի զորքերի հրամանատար գեներալ Ժենեյի եւ բոսնիական սերբերի ուժերի հրամանատար գեներալ Մլադիչի միջեւ տեղի ունեցած անարդյունք բանակցություններից անմիջապես հետո ՆԱՏՕ-ի զինուժը կրկին վերսկսեց սերբական դիրքերի ռմբակոծումները: Բացի օդային ռմբակոծումներից, իրաքյան պատերազմից հետո ՆԱՏՕ-ն առաջին անգամ սերբերի դեմ օգտագործեց նաեւ 13 «Տոմահաուկ» տիպի ամերիկյան թեւավոր հրթիռներ, որոնք արձակվեցին Ադրիատիկ ծովում գտնվող ամերիկյան «Նորմանդիա» ռազմանավից բոսնիական Բանյա Լուկա քաղաքի մոտակայքում տեղակայված հակաօդային պաշտպանության կետերը ոչնչացնելու համար: Խաղաղ բնակչության շրջանում կան մեծ թվով զոհեր: Օգտվելով հրթիռակոծումից եւ ՆԱՏՕ-ի օդուժի ռմբակոծումներից մահմեդական զորամիավորումները Բանյա Լուկայի ուղղությամբ անցան հարձակման: Այս ամենից հետո ի՞նչ արդյունք կբերի Ռուսաստանը, եթե նկատի առնենք, որ վերոհիշյալ ելույթի մեջ Բորիս Ելցինն ուղղակիորեն զգուշացրեց նաեւ խորվաթներին եւ մահմեդականներին, որ Բոսնիայում նրանց կողմից հետագա ռազմական գործողությունների իրագործման դեպքում Ռուսաստանը կդիմի համարժեք միջոցների:

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ

Նախագահի մամուլի քարտուղարը դժգոհ է պետերբուրգյան հանդիպումից

ԼՂՀ նախագահի մամուլի քարտուղար Ալեքսանդր Գրիգորյանն ավտասանք է հայտնել անդրկովկասյան որոշ հանրապետությունների եւ Ռուսաստանի խորհրդարանների ղեկավարների Սանկտ Պետերբուրգում ավարտված աշխատանքային հանդիպման կապակցությամբ:

Սեպտեմբերի 11-ին Ստեփանակերտում պատասխանելով լրագրողների հարցերին նա ասաց. «Անցած լինելով առանց հակամարտության մի շարք կողմերի, մասնավորապես Լեռնային Ղարաբաղի ներկայացուցիչների մասնակցության, հանդիպումը հարցականի տակ է դրել ընդունված ամփոփիչ փաստաթղթի կենսունակությունն ու այդ եղանակով Անդրկովկասում արդարացի խաղաղության եւ կայունության հաստատման իրական լինելը»:

Նախագահի մամուլի քարտուղարն ընդգծեց, որ երբ հաշվի է առնված հակամարտության մեջ ներքաշված հիմնական կողմերի, այսինքն ՄԱԿ-ի անդամ երկրների կամ դրանցից միայն մեկի հանձնարարագիրը, ընդ որում շրջանցելով մյուս երկրների շահերը, ապա նման պարագայում այս կամ այն ազգամիջյան հակամարտության լուծման ցանկացած փորձ հազիվ թե նպաստի խնդրի համապարփակ կարգավորմանը:

Ի հավաստումն իր խոսքերի Ալեքսանդր Գրիգորյանը նշեց, թե հրադադարը, որն ահա 16 ամիս պահպանվում է շրջանում, մեծապես արդյունք է այն պայմանավորվածությունների, որոնք 1994 թ. մայիսին ԱՊՀ միջխորհրդարանական ասամբլեայի միջնորդությամբ Բիշքեկում ձեռք էին բերվել ղարաբաղաադրբեջանական հակամարտության հակամարտ բոլոր կողմերի մասնակցության շնորհիվ:

Վ. Ա.

ԻՐԱՔ

Սադդամ Հուսեյնը կվերընտրվի նախագահ

Սադդամ Հուսեյնի աղջիկների եւ փեսաների Հորդանան փախուստից հետո նրա կողմից միջոցներ է ձեռնարկվում իշխանության ամրապնդման եւ իր խարխլված անձնական հեղինակության վերականգնման համար: Այս ուղղությամբ նրա կողմից ձեռնարկված միջոցառումներին ավելացավ եւս մեկը՝ երեկ կրկին հեղափոխական խորհրդի կողմից Սադդամ Հուսեյնը նշանակվեց 2 ամիս հետո տեղի ունենալիք նախագահական ընտրությունների միակ թեկնածու: Հեղափոխական խորհրդի որոշումը իրականացնելու համար այն կդրվի համաժողովրդական քվեարկության: Չնայած այս միջոցառումներին, ինչպես հաղորդեց Սադդամ Հուսեյնի փեսա՝ Հուսեյն Կամիլը, ամերիկյան զանգվածային լրատվական միջոցների աշխատակցին, ներկայումս զինվորականները պատրաստ են պետական հեղաշրջման:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Չեչնիա. Դաշնային զորքերի դուրսբերումը սկսվեց Ասինովկա կայանից

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՓԱՍՏ: Չեչնիայի տարածքից սկսվեց Դաշնային զորքերի դուրս բերումը, որը նախատեսված էր ռազմական հարցերի բլոկով: Առաջինը Չեչնիայից դուրս են բերում ՆԳ զորքերի բրիգադները եւ դիվիզիաները, նրանք դուրս են գալիս Ասինովկա կայանից: Մեկ գունդը դուրս էր բերվել սեպտեմբերի 10-ին: Զորքերը վերադառնում են իրենց մշտական տեղակայման վայրերը: Դուդաեւի կողմն իր հերթին խոստանում է շարունակել իր կազմավորումների զինաթափումը:

Պակիստանը Աֆղանստանից պահանջում է ներողություն խնդրել

Պակիստանը պահանջել է Աֆղանստանի իշխանություններից ներողություն խնդրել անցած շաբաթ Քաբուլում Պակիստանի դեսպանատան վրա ծայրահեղականների հարձակման համար եւ փոխհատուցել նյութական վնասը: Այս մասին երկուշաբթի օրը Իսլամաբադում հայտարարել է Պակիստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարը: «Մինչեւ Աֆղանստանի կառավարությունը չբավարարի մեր պահանջները, մենք մտադիր չենք շարունակել նրա հետ փոխհարաբերությունները», ԻՏԱՌ ՏԱՍՍ-ի թղթակցի հաղորդման համաձայն հայտարարել է արտաքին գործերի նախարարը:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

տեղական

ՀՌԱԿ

Հանրապետական վարչության հերթական նիստը

Երեկ տեղի ունեցավ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչության հերթական նիստը վարչության ատենապետ Ռուբէն Միրզախանեանի նախագահութեամբ: Նիստի ընթացքում քննարկվեց Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան 19-րդ ընդհանուր պատգամաւորական ժողովում ՀՌԱԿ ներկայացուցիչների հաղորդումը, որով հանդէս եկան Ռ. Միրզախանեանը, վարչության անդամ եւ Հայաստանի Թէքէեան մշակութային միութեան նախագահ Ֆրունզիկ Դովլաթեանը: Որոշվեց պաշտօնական նամակով շնորհաւորել ՌԱԿ նորընտիր Կեդրոնական վարչությանը: Նիստում քննարկվեց կուսակցության անդամների ինքնակառավարման մասին կանոնադրական փոփոխություններ մտցնելու հարցը, որը զեկուցեց Հանրապետական վարչության անդամ Հայկէս Կարապետյանը: Հանրապետական վարչությունը քննարկեց քաղաքական եւ կազմակերպական բնույթի մի շարք այլ խնդիրներ:

Արտաքսում

Համաձայն ՀՌԱԿ կանոնադրության թիվ 65, 90 եւ 92 հոդվածների, Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական վարչությունը կուսակցության շարքերից արտաքսել է Ռաֆիկ Պետրոսյանին, Մելս (Սամվել) Սահակյանին եւ Լեւոն Բաբայանին:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

Այսօր կձեւավորվեն...

Սկիզբը էջ 1

Իսկ պատգամավորը ոչ միայն չի կարող դուրս գալ խմբակցության կազմից, այլեւ չի կարող ընդգրկվել խմբակցության կազմում, եթե ընդգրկված չի եղել նաեւ համապատասխան կուսակցության կամ ընտրական միավորման նախընտրական ցուցակում: Այս հարցում ԱԺ պատգամավորներից մի քանիսը անհամաձայնություն հայտնեցին, նշելով, որ այդպիսով սահմանափակվում են մարդու կամ պատգամավորի ազատությունները, բայց ԱԺ նախագահը պատասխանեց, թե քանի որ կուսակցության ցուցակներով ընտրված պատգամավորներն ստացել են 5 տոկոսից ավելի ձայն, ապա նրանց ոչ ոք իրավունք չունի հեռացնել խմբակցությունից, անգամ եթե նրանք հեռացված են տվյալ կուսակցությունից: Իսկ եթե պատգամավորը որոշել է դուրս գալ խմբակցությունից, ապա նա ստիպված պետք է հրաժարվի պատգամավորական լիազորություններից: «Եթե անունդ ցուցակում եղել է, ապա դու հավերժ խմբակցության անդամ ես», ասաց նա: ԱԺ խմբակցությունների եւ խմբերի կազմավորման եւ գործունեության կարգի մասին որոշման համաձայն խմբակցություններում ընդգրկված պատգամավորները կարող են կազմել խմբեր, որոնք պետք է միավորեն առնվազն 15 պատգամավոր: Այդ խմբերի անվանումը չի կարող համընկնել որեւէ հասարակական քաղաքական կազմակերպության անվանմանը: Իսկ եթե խմբի անդամների թիվը նվազում է 15-ից, ապա այն լուծարվում է: ԱԺ-ն ընդունեց նաեւ մշտական հանձնաժողովների թվակազմի եւ ձեւավորման մասին որոշում, ըստ որի «Պետական իրավական հարցերի» եւ «Ֆինանսավարկային, բյուջետային եւ տնտեսական հարցերի» մշտական հանձնաժողովների կազմում ընդգրկվում են մինչեւ 48, մնացած չորս հանձնաժողովներում` 24-ական պատգամավոր:

Խմբակցությունները հանձնաժողովներում կստանան տեղեր, ըստ իրենց թվաքանակի: Միայն ԱԺՄ-ն եւ ԱԻՄ-ն իրավունք են ստանում, առաջինը մեկ, իսկ երկրորդը երեք իր խմբակցության անդամ պատգամավորների լիազորել ոչ մշտական հիմունքով աշխատելու մեկ մշտական հանձնաժողովում: Այսօր ԱԺ-ն ժամը 12-ից կանցնի մշտական հանձնաժողովների կազմավորմանը:

Վերջում ավելացնենք, որ ԱԺ վերանորոգված դահլիճում փոխվել էին հասակի գորգը, լրագրողների եւ հյուրերի նստատեղերը առանձնացվել էին հասուկ արգելապատնեշով, իսկ նախագահության սեղանները բարձրացվել էին 60 սմ-ով:

ՏԻԳՐԱՆ ԱՍԱՏՐՅԱՆ

«Դրո» գործի դատավարության սեպտեմբերի 11-ի նիստում դատավոր Է. Մանուկյանն ավարտեց ամբաստանյալ Արծրունու 94 թ. դեկտեմբեր ամսվա, ինչպես նաեւ 95 թ. հունվարի 4-ի հարցաքննությունների արձանագրությունների հրապարակումները, որոնք ըստ էության, այս դատական գործի կիզակետն էին կազմում: Հարցաքննությունների ծանոթ այն բաժիններին էին վերաբերում, որոնք ամիսներ առաջ հրապարակվեցին պաշտոնական մամուլով` բռնաբերների մախաղներով, «Քերոբի» եւ «Թոփի»-ի սպանությունները, անձնական բերքիկներ, ծածկագրեր, զենքեր եւ այլն: Արձանագրությունների համաձայն, Արծրունին պատճառաբանել է կատարված սպանությունները եւ խոստովանել, որ իր բնակարանով եւ իր իսկ ստեղծած «Դրո» կառույցի անդամների միջոցով են կատարվել դրանք: Սպանությունների եւ բռնաբերների մախաղներով մեղադրանքով, ըստ հարցաքննության արձանագրության, Արծրունին իրեն մեղավոր ճանաչել է: Սակայն դատարանում նա կրկին մխտեց իր մեղավորությունը:

Արձանագրություններում Արծրունին չէր պատասխանել միայն մեկ կարեւոր հարցի` ՀՅԴ ղեկավարներից ո՞վ է հովանավորել «Դրո» կառույցը: Դատարանում արված հարցադրմանը նա երեկ էլ չպատասխանեց, ասելով, եթե իրեն հնարավորություն տրվի դատարանում կատարել իրենից առգրավված համակարգչի եւ դիսկետների զննումը, կարող է ապացուցել մի շարք փաստաթղթերի կեղծ լինելը, որից հետո ենթադրում է, որ նման հարցեր չեն տրվի: Իսկ մինչ այդ ինքն էլ ստիպված է սպասել մինչեւ իրեղեն ապացույցների զննումը: Մեղադրող կողմին Արծրունին հաջին, դատական գործում եղած բազմաթիվ փաստաթղթեր իրենց եւ փաստաբաններին էլ են անհասկանալի: Սակայն ամեն ինչ կարվի դատավարության ընթացակարգի համաձայն:

Արծրունին բոլորեն հայտնել էր, որ չի մասնակցելու դատավարությանը, սակայն ըստ էության պատասխանում էր բոլոր հարցերին, երբ հարմար էր գտնում, ժամանակ առ ժամանակ հիշեցնելով, որ համակարգիչներին վերաբերող հարցերին չի պատասխանելու մինչեւ նրանց զննումը: Մեղադրող եւ պաշտպանող կողմերի այն հարցին, երբ Արծրունին ծայրեծայր սխալ է համարում նախաքննական ցուցմունքները, ուրեմն ինչու է գրել կամ ինչպես կարող էր հարցերից մեկին տարբեր պատասխան տալ, իսկ մյուսին չպատասխանել «ճնշման պայմաններում»: Ամբաստանյալն առաջարկեց հարցերն ուղղել ԱԱՊՎ քննիչին, ավելացնելով, որ նրանց նախապատրաստած ծրագրում այդպես է եղել: Մասնավորապես, «Դրո» կառույցը ՀՅԴ-ին կապող դեկտեմբերի 27-ի հարցաքննության արդյունքները նա բացատրեց դեկտեմբերի 25-ի նախապատրաստական աշխատանքով, ուն Արծրունու խոսքերով «գիծերն են գրել տվել», ինչպես նաեւ «Քերոբի» եւ «Թոփի»-ի սպանությունները: ՀՀ Գերագույն դատարանում այսօր կշարունակվեն հարցաքննությունների հրապարակումները:

ԴԱՍ

Արձանագրությունների հիմնական նյութերը հրապարակված են

Ապացույցների հետազոտումը առաջիկայի գործ է

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ՍՊԱՌՈՂԱԿԱՆ

Կտրոնով շաքարավազը կրկին ուշանում է

Անցած տարի կտրոնով շաքարավազ տրվեց բնակչությանը 2 անգամ կենսական կիլոգրամով: Հոկտեմբեր նոյեմբեր ամիսներին Հայաստանի արհմիությունների կոնֆեդերացիան եւ նրանց նախագահը հավաստիացնում էին, որ նոյեմբերի վերջին երեխաներին եւ թոշակառուներին կտրոնով շաքարավազ կստանան, մոռի փոխարեն էլ ձեթ, նաեւ օճառ, եւ այդ հավաստիացումները ողջունվում էին կենսամակարդակի բարձրացման, սոցիալական պաշտպանության հնարավոր նվազեցման, նվազագույն աշխատավարձի 1200-1500 դրամ հասցնելու խոստումներով:

Սակայն արհմիությունների կոնֆեդերացիան, ձեռք առած, հաստատել արեց: Տարվա վերջին տասից մեկ շաքարավազ ամանորյական կեն կշ չսպասի եւ այն էլ շուկայական գնով: Այդ օրերին շաքարավազի մեկ կիլոգրամը 220-230 դրամ էր, վաճառի կտրոնային գինը 200 դրամ է, իսկ կտրոնով տրվելիք պետական միջոցներով ստացածը կրկին ուշանում: Այժմ էլ շաքարավազի շուկայական գինը 250-260 դրամ է: Դժվար չէ նկատել, որ քաղաքում շաքարավազի շատ մեծ առատություն կա, շուկայական գներով ամենուրեք այն վաճառվում է: Գուցե այդ ձեռներեց, գործարար եւ դժվարությունները հաղթահարող մարդիկ գլխավորեն առեւտրի նախարարությունը, առեւտրի վարչությունը, կառավարության համապատասխան դորսը: Այս ամենը ցույց է տալիս, որ այդ բնագավառում շատ բան իր տեղում չէ:

Է. ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

Սեպտեմբերի 12-ին ժամը 15:00-ին Խնկո Ապոր անվան գրադարանի նախասրահում կկայանա Մույսի Սեդիա համակարգչային նոր բաժնի բացման շնորհանդեսը: Կցուցադրեն համակարգչային օպերատորական դասընթացներ հասուկ լրագրողների համար: Կլինեն անհատական պարապմունքներ: Ժամերը` ըստ ցանկության:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՅԴ Բյուրոյի դիմումը ՀՀ նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին

ՀՅԴ բյուրոն սեպտեմբերի 11-ին դիմում է հղել Հայաստանի Հանրապետության նախագահ Լեւոն Տեր-Պետրոսյանին, ուր մասնավորապես ասված է.

«1995 թ. հունվարի 13-ին Հայաստանի Հանրապետության Գերագույն Դատարանի որոշմամբ վեց ամսով կասեցվեց Հայ Յեղափոխական Դաշնակցության գործունեությունը Հայաստանում: Դատարանը հանձնարարել էր նաեւ ՀՀ Արդարադատության նախարարությանը մշակել օրինական այն մեխանիզմները, որոնցով կազմակերպությունը պիտի դուրս գար կասեցումից: Նման մեխանիզմներ չեն մշակվել, եւ մեր պահանջներն այս ուղղությամբ մնացել են անպատասխան»: Այնուհետեւ, ինչպես նշված է դիմումում, դատարանի որոշմանը համապատասխան հաստատվել են որոշակի փաստեր եւ այդ մասին տեղեկացվել է Արդարադատության նախարարությանը: Սակայն ՀՅԴ կազմակերպական կառույցին առնչվող հարցերի վերջնական լուծումը կարող է տալ միայն այդ կազմակերպության Ընդհանուր ժողովը:

«Պարոն նախագահ, ասված է դիմումի վերջում, ելնելով այն իրողությունից, որ այս հարցը քաղաքականացվել է, դիմում ենք Ձեզ արտոնել ՀՅԴ 26-րդ Ընդհանուր ժողովը առաջիկա ամիսներին գումարել Հայաստանում` բոլոր պատգամավորների եւ հրավիրյալների մասնակցության հնարավորություն ստեղծելով»:

Վահան Ավագյանը ազատ է արձակվել բանտից

Ինչպես հայտնի է դարձել Նույյան տարան գործակալությանը, սեպտեմբերի 11-ին բանտից ազատ է արձակվել Վահան Ավագյանը` ՀՀ նախագահի ազգային անվտանգության հարցերով գլխավոր խորհրդականի նախկին տեղակալը: Նա ձերբակալվել էր 1994 թ. մայիսին, իսկ աշնանը դատապարտվել չորս տարվա ազատազրկման` պետական գաղտնիքի հրապարակման փորձ կատարելու մեղադրանքով: Ժամկետից շուտ ազատման հնարավոր պատճառներից կարող է լինել այն, որ Ավագյանը արդեն անցել է իր ազատազրկման ժամկետի մեկ երրորդը, որից հետո օրենսդրությամբ թույլ է տրվում պատժաժամկետը կրճատել մեղադրյալի «օրինակելի վարքի» դեպքում: Համաձայն երկրորդ վարկածի, Ավագյանին ժամկետից շուտ ազատ արձակելու պատճառը Հայաստանի նոր Սահմանադրության ընդունումն է, համաձայն որի մարդը չի կարող դատապարտվել չհրապարակված օրենսդրական ակտի հիման վրա: Մինչդեռ Ավագյանի դատապարտման համար հիմք ծառայած փաստաթղթերից մեկը նախկին ԽՍՀՄ կառավարության մի որոշումն էր, որը ազատորեն չէր հրապարակվել: Ազատման առավել ճշգրիտ պատճառը դեռեւս հայտնի չէ:

ՆՏ

ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱԿԱՆ

Այնուամենայնիվ համերգ-հավաքը կայացավ

Սեպտեմբերի 8-ին երիտասարդական կազմակերպությունները հավաքվեցին կլոր սեղանի շուրջ եւ ստորագրեցին համաձայնագիր սեպտեմբերի 9-ը երիտասարդության սոցիալական եւ քաղաքացիական իրավունքների պաշտպանության օր հռչակելու մասին: Հավաքված մոտ 20 կազմակերպությունները ստեղծեցին համադաշնություն, որը ստորագրեցին կազմակերպություններից 7-ը: Լուրջ քննարկում, որպես այդպիսին, չկայացավ: Երիտասարդների գնահատմամբ ավագների հետ երկխոսությանն ավելի արդյունավետ ստացվեց, քան սերնդակիցների հետ: Հանդիպմանը մասնակցում էին ԱԺ գիտության, կրթության, սպորտի, մշակույթի եւ երիտասարդության մշտական հանձնաժողովի փորձագետներ: Ստորագրվեց հռչակագիր, որով համադաշնությունը դիմում է ԱԺ-ին «սեպտեմբերի 9-ը» ճանաչելու մասին:

Հաջորդ օրը ԵՊՀ-ի բակում հավաքված երիտասարդները եւ հրավիրյալները արհմիություններից ու կուսակցություններից հանդիպեցին ուսանողների դիմակայությանը, որը համալսարանի ռեկտորի նախնական արգելքի իրականացումն էր: Ռեկտորի սենյակում կայացավ երկխոսություն համադաշնության ներկայացուցիչների եւ պարոն Ռ. Մարտիրոսյանի միջեւ: Վերջինս առաջարկեց հեռացնել կազմակերպիչներին, երբ համերգն անցկացվի համալսարանի բակում: Ռեկտորի բռնած դիրքը կրկին առիթ ծառայեց համոզվելու, որ երիտասարդներն իրենց պաշտպանություն կարիք ունեն: Որեւէ ոչ մի առանձին հեռացման դեպքից չարաշահում եւ համերգը չձախողվի, «Երակի» փոխնախագահ Վ. Վարդանյանի գլխավորությամբ համերգ հավաքը տեղափոխվեց Զարեհի արձանի մոտ: Ոստիկանությունը մինչեւ վերջ հետեւեց երիտասարդների 2000 անոց ստվար խմբին: Համերգի ժամանակ եւ համալսարանի դեկավարի հայտարարությունից հետո հրավիրված երգիչներին` Ռուբեն Հախվերդյանը, Վարդան Թարխանը եւ Վահան Արծրունին հեռացան: Երգիչների հեռանալը բավականին փոխեց համերգի ընթացքը, բայց այն շարունակվեց: Երիտասարդների հետ մնացին երգիչներ Արմեն Մովսիսյանը եւ Էդվարդ Զախարյանը կինեց նրանց ինքնաճանաչման ուրախությունը: Կուսակցությունների ներկայացուցիչները երիտասարդների հեռանալը համարեցին բողոքի նշան, բայց, այնուհանդերձ, չինեցին նրանց: Երիտասարդությանը միացավ նաեւ ԵՊՀ դասախոս Արամ Հարությունյանը: Նա իր դժգոհությունը հայտնեց նախաձեռնությունը խափանելու վերաբերյալ, նշեց, որ այսօր, երբ դասախոսը գրեթե հավասարվել է մուրացիկի, սոցիալական ցանկացած պահանջ ինքնաստինքյան դառնում է քաղաքական:

Երգիչների ելույթից հետո կազմակերպությունների անդամները բարիքին հրավիրեցին պարելու եւ ուրախանալու:

Հայ FM ռադիոկայանի եւ ստերեոստուդիայի կողմից ստացվեցին շնորհավորագրեր, եւ հայտնեցին, որ յուրաքանչյուր 30 րոպեն մեկ կշնորհավորեն երիտասարդներին իրենց տոնի առթիվ:

«Երակ» վարչության անդամ Արմեն Սարգսյանը հայտնեց, որ զայրից սեպտեմբերը շնորհավորող կլինեն հավաքվածներին այսօրվա համար:

ԱՇՈՏ ԱՎԵՏԻՍՅԱՆ

ՌԱՄԿԱՎԱՐ ԱԶԱՏԱԿԱՆ ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակություն է տալի
Դիմումի եւ հրատարակչ
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562941 AT&T (3742) 151055
e-mail INTERNET azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագրի տեղակալ
ՍԱՄՎԵԼ ԴԱՆԻԵԼԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՍԱՐԳԻՍ ՍԱՐԳՍԵԱՆ / 562863
A STYLE համակարգչային ծառայություն / 581841
Ինձ եւ առաջադրել ԳԱԵԼ ԳԱԼԱՐԵԱՆ
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայությունը «Ազգ» թերթի
Ցրումը «Ազգին» պատկանում է
LIBERAL DEMOCRATIC NEWSPAPER
Editor
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

digitised by A.R.A.R.@

ԱՊՀ

Նախընտրական արշավը Ռուսաստանում

Ռուսաստանի լիբերալ-դեմոկրատական կուսակցություն (ՌԼԴԿ)

Մեկը մյուսի հետեւից անցկացվեցին Ռուսաստանի քաղաքական կուսակցությունների համագումարներ, որտեղ քննարկվեցին Դումայի ընտրությունների հետ կապված հարցեր: Նախընտրական արշավն ի հայտ է բերում յուրաքանչյուր քաղաքական կուսակցության կամ բլոկի հիմնական կողմնորոշիչները: Հիշեցնենք, որ Ռուսաստանում պաշտոնապես գրանցված է 266 կուսակցություն:

Օրերս Մոսկվայի խորհրդարանային կենտրոնում տեղի ունեցավ Վլադիմիր Ժիրինովսկու կուսակցության վեցերորդ համագումարը: Ինչպես նշեցին մեկնաբանները, համագումարի վրա կրկնորդության փառ էր նստած: Խորհրդարանային կենտրոնի ճեմասրահում փակցված էին «ՌԼԴԿ-ն մեր դարաշրջանի միտքն է, պատիվն ու խիղճը» տիպի ծանոթ կարգախոսներ, որոնք փոխ են առնված ԽՄԿԿ-ից, իսկ դահլիճի կամարների ներքո հնչում էր կուսակցության «Պանծա, պանծա, իմ Ռուսիա» հիմնը: Գլինկայի այս հայրենասիրական երգն այսօր Ռուսաստանի պաշտոնական օրհներգն է: Հնչում էին նաեւ Վլադիմիր Ժիրինովսկու եւ ՌԼԴԿ-ի թշնամիների մասին բանաստեղծություններ: Խորհրդարանային ընտրություններին նվիրված վեցերորդ համագումարում հենց համագումարի թշնամիներին հատուկ ուշադրություն էր դարձվում:

ՌԼԴԿ քաղաքական ծրագիրը ներկայացնելով, կուսակցության ղեկավար Վլադիմիր Ժիրինովսկին հայտարարեց, որ ՌԼԴԿ-ն պայքարում է Արեւմուտքի ստրկությունից Ռուսաստանի ազատագրման համար: Այդ տողերը առկա էին նաեւ համագումարի պատգամավորներին տրված եւ ռուս ժողովրդին ուղղված դիմումներից մեկում:

ՌԼԴԿ ազգային-տնտեսական գաղափարների առնչությամբ Ժիրինովսկին ասաց հետեւյալը. «ՌԼԴԿ-ն ենթադրում է գործադիր իշխանության ժամանակավոր օժտում օրենսդրական պարտականություններով, երկրի արտաքին տնտեսական բաց քաղաքականության սահմանափակում, ինչպես նաեւ ժողտնտեսական պլանավորման վերականգնում: Նա, ով կփորձի քայքայել այդ բարեբեր կարգը, թող կոչվի «ժողովրդի թշնամի»»:

Իր «բոցավառ» ճառի վերջում Վլադիմիր Ժիրինովսկին ասաց, որ նա նախընտրական ժամանակաշրջանում «քաղաքական շուկայում ամեն ինչ ներկայացնում է իր ապրանքը եւ ուզում հնարավորին չափ շատ ստանալ»: Նրա կարծիքով, «գնորդներին» (ընտրողներին) ՌԼԴԿ-ն արդեն դուր է եկել, քանզի 1991 թ. կուսակցությունն ստացավ ձայների ութ տոկոսը, իսկ 1993 թ. Դումայի ընտրություններում՝ 25 տոկոսը, որը մյուս կուսակցությունների եւ գաղափարախոսությունների ստացածից ավել էր: Այս հարցում կուսակցության ղեկավար Վլադիմիր Ժիրինովսկին բացարձակապես իրավացի է, քանզի 1993 թ. Պետդումայի ընտրություններից առաջ Ժիրինովսկու կուսակցությունը դեռ անվանում էին «քաղաքական էկզոտիկա»:

ՌԼԴԿ-ի համագումարն ավարտվեց ընտրությունների համար կուսակցական ցուցակի կազմմամբ: Այդ ցուցակում առաջին համարի տակ նշված է Վլադիմիր Ժիրինովսկին, իսկ մյուս համարների տակ, ինչպես եւ անցյալ ընտրություններում, նշված են սակավ հայտնի անուններ:

ՌՈԶԱ ԳԱՐԻԲՅԱՆ,
Պատմագիտության թեկնածու

Լուկաշենկոյի որոշումները ջղայնացրին ՄԱՀ-ին

Վերջերս հրապարակվեց Բելառուսի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոյի հրամանագիրը «Ազատ արհմիություններ» կազմակերպության գործունեությունը կասեցնելու մասին: Հրամանագիրը թվագրված է օգոստոսի 21-ին, բայց դրա բովանդակության մասին հայտնի դարձավ օրերս: Այդ հրամանագրի հրապարակումից հետո կալանվեց «Ազատ արհմիությունների» բանկային հաշիվը, որի ղեկավար Գենադի Բիկովը ձերբակալվեց եւ միայն տասն օր անց ազատ արձակվեց:

Երկրի նախագահ Ալեքսանդր Լուկաշենկոն չեղյալ հայտարարեց նաեւ պատգամավորական անձեռնմխելիությունը վերաբերող հոդվածի «խուզարկություն, ձերբակալություն» կետերը:

Նախագահի այս բոլոր կամայական գործողությունները, ինչպես նաեւ այն փաստը, որ նախքան այդ նա սաստիկ գործողությունների համար մեղադրել էր Լեհաստանի եւ ԱՄՆ-ի արհմիութենական կազմակերպություններին, դժգոհության ալիք առաջացրեց, որի հետեւանքը դարձավ Մինսկի մետրոյի աշխատողների գործադուլը: Բելառուսի «Ազատ արհմիություններին» իրենց համերաշխությունը հայտնեցին նաեւ Ռուսաստանի արհմիությունները:

Նախագահի այս հակաժողովրդավարական բոլոր միջոցառումների արդյունքը դարձավ այն, որ Միջազգային արժութային հիմնադրամը հրաժարվեց վարկեր հատկացնել հանրապետությանը: Դա նշանակում է, որ Բելառուսն անչափ դաժան տնտեսական ճգնաժամ կապրի, եւ այդ հողի վրա հնարավոր են սոցիալական համաղետներ: **Ռ. Գ.**

ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Հինդու ազգայնամոլները «Պեպսիի» եւ «Կոկա-կոլայի» դեմ

Հինդու ազգայնամոլներն ուժեղ պայքար են ծավալել երկրից դուրս վանելու համար «Պեպսի» եւ «Կոկա կոլա» ամերիկյան երկու հսկա ձեռնարկությունները, հայտնում է Ֆրանսպրես գործակալությունը «Թեհրան թայմզ» թերթում: Ոգեւորված հնդկական Մահարաշտրա նահանգում ամերիկյան Էնրոն կորպորացիայի 2.8 միլիարդ դոլարի խոշոր ծրագիրը տապալելու գործում ձեռք բերած հաջողությամբ, նրանք այս անգամ թիրախ են դարձրել զովացուցիչների այդ երկու ընկերությունները: «Մեր վարկը բարձրացել է Էնրոնի գործում հաջողության հասնելուց հետո», նշել է Ազգային զարթոնքի ֆորումի խոսնակ Նիշիկանտը: Այդ ֆորումը հայտնի է Հնդկաստանում օտար ապրանքների դեմ պայքարելու իր սկզբունքային դիրքորոշմամբ: Փաստորեն օտար ազգությունների դեմ մղված նման քայլը համընկնում է, ըստ լրատվության, Մահաթմա Գանդիի նախաձեռնությամբ սկիզբ առած «Լքիր Հնդկաստանը» շարժման 43-րդ տարեդարձին: Այդ ժամանակ շարժումը վերջ դրեց երկրի անգլիական տիրապետությանը:

Նիշիկանտի խոսքերով, ֆորումի մոտ 2 հազար ակտիվիստներ են մասնակցելու Հնդկաստանում օտարերկրյա ներդրումների դեմ կազմակերպված հավաքներին:

ՊՈԼԻՆԵԶԻԱ

Հակամիջուկային ընդվզում Թաիթիում

Ֆրանսիական Պոլինեզիայի Թաիթի կղզու վարչական կենտրոն Պապեետե քաղաքում հակամիջուկային համընդհանուր խռովություն ծագեց այն բանից հետո, երբ 1200 կմ հեռու գտնվող Մուրուրոա թերակղզում Փարիզը վերսկսեց միջուկային պայթեցումները: Թաիթիի մի քանի հազար բնակիչներ գրավեցին Պապեետեի օդանավակայանը, ջարդուփշուր արեցին եւ այրեցին օդանավակայանը, շարքից հանեցին թռիչքադաշտը: Օդանավակայանի հետ հաշիվները մաքրելով, ցուցարարների ամբոխը (հիմնականում երիտասարդներ) ուղղվեց քաղաքի կենտրոն եւ սկսեց կողոպտել խանութները, հրկիզել ավտոմեքենաները, ջարդուփշուր անել կառավարական հաստատությունները, Պոլինեզիայում Ֆրանսիայի գերագույն կոմիսարի եւ Տարածքային ժողովի նախագահի նստավայրերը: Պատճառված վնասը (հաշվումները դեռ չեն ավարտվել) նախնական տվյալներով գնահատվում է 55 մլն ֆրանկ:

Ինչպես հայտարարեց Ֆրանսիական Պոլինեզիայի անկախության շարժման ղեկավար Օսկար Տեմարուն, դա իրենց պատասխանն է Ժակ Շիրակին: Պոլինեզիայի նվաստացված ժողովուրդը պայքարի է ելել, ասաց նա:

Կղզին կտրված է արտաքին աշխարհից: Ոստիկանության եւ ժանդարմների հետ խռովարարների բախումների հետեւանքով վիրավորվել են տասնյակ մարդիկ: Զանգվածային ելույթները ճնշելու նպատակով Փարիզը փորձում է Թաիթի ուղարկել օտարերկրյա լեգեոնի լրացուցիչ ջոկատներ:

Երբ Ֆրանսիայից 18000 կմ հեռու գտնվող այդ կղզում իսկական ժողովրդական ընդվզում է սկսվել, արդեն արեւմտյան երկրների մայրաքաղաքների մեծ մասում, այդ թվում Փարիզում, անցկացվում են բողոքի խաղաղ ցույցեր ու հանրահավաքներ: Այս առիթով Ֆրանսիայի վարչապետ Ալեն Ժյուպեն ամբարտավան կերպով հայտարարեց, թե այդ ամենը նման է հիստերիայի: Այնուհետեւ հիստերիա են հորջորջվում Փարիզին պատասխանող այն հայտարարությունները, որոնցով հանդես էին եկել Մոսկվան, Վաշինգտոնը, Տոկիոն, Կանբերան, Բեյջինգը, Սանտյագոն, Բրյուսելը եւ այլ մայրաքաղաքներ: Հետաքրքիր է, որ բողոքներին իր ձայնը միացրեց նաեւ Պեկինը, որը վերջերս միջուկային պայթեցում էր կատարել:

Մի քանի երկրներ Փարիզից հետ կանչեցին իրենց դեսպաններին: Խաղաղօվկիանոսյան Նաուրու փոքր պետությունը մտադիր է առհասարակ խզել դիվանագիտական հարաբերությունները Փարիզի հետ:

Հելմուտ Քոլը, չնայած հանդես է գալիս պայթեցումների վերսկսման դեմ, որոշեց չքննադատել իր արեւմտյան դաշնակցին, որը իր իսկ մեղքով ծանր ժամանակներ է ապրում: «Գերմանա-ֆրանսիական բարեկամությունը, ասաց նա, հետպատերազմյան դարաշրջանի ամենաարժեքավոր նվաճումներից մեկն է: Ես մտադիր չեմ մասնակցել այնպիսի ձեռնարկման, որը կարող էր մթագնել այդ բարեկամությունը»:

Ցուցաբերելով ոգու հիրավի գոլիստական անընկճելիություն եւ համառություն, ինչպես նաեւ Ֆրանսիային իր սեփական կամքով բաժին ընկած փորձությունները արիաբար դիմագրավելու պատրաստակամություն, նախագահ Ժակ Շիրակը նախազգուշացնում է, որ Փարիզը հաստատակամություն հանդես կբերի պայթեցումների բոլոր հակառակորդների հանդեպ եւ չի հրաժարվի իր ծրագրերն ավարտին հասցնելու մտադրությունից:

Ոչ մի երկրում դեռ պաշտոնապես չի սկսվել ֆրանսիական ապրանքների բոյկոտում, բայց ֆրանսիացի արտահանողները գանգատվում են, որ մի շարք երկրներում զգացվում է պահանջարկի նվազում: Փարիզն ամբողջ աշխարհին նախազգուշացրել է, որ միջազգային առեւտրի կանոններն արգելում են բոյկոտը: Այդուհանդերձ, դանիացիների 76 տոկոսը հրաժարվում են ֆրանսիական ապրանքներ գնել:

Նապոլեոնի պատերազմներից ի վեր Ֆրանսիան առաջին անգամ ռազմավարական խոշորագույն սխալ գործած իր ղեկավարների մեղքով հայտնվել է լիակատար մեկուսացման մեջ: Երկրին պատճառված է քաղաքական ու տնտեսական վիթխարի վնաս, որի չափերը առայժմ դժվար է գնահատել:

«ԻԶՎԵՍՏԻԱ»
8 սեպտեմբեր, 1995 թ.

ԱՆԿԱՐԱ

Դենիզ Բայքալը Թուրքիայի ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության նախագահ

Սեպտեմբերի 9-ին Անկարայի Աթաթուրքի անվան մարզապալատում բացվեց Թուրքիայի առաջատար քաղաքական ուժերից մեկի՝ ժողովրդա-հանրապետական կուսակցության 27-րդ արտահերթ համագումարը: Կուսակցությունը հիմնադրվել է 1923 թ. Աթաթուրքի կողմից: 1980 թ. սեպտեմբերյան ռազմական հեղաշրջումից հետո քաղաքական մյուս կուսակցությունների հետ միասին արգելվեց նաեւ ԺՀԿ-ի գործունեությունը: 1992 թ. Թուրքիայում սկսված ժողովրդավարական բարեփոխումների շնորհիվ քաղաքական կուսակցությունները նորից սկսեցին իրենց գործունեությունը: Այդ նույն 1992 թ. գումարվեց ԺՀԿ-ի 26-րդ համագումարը, որտեղ կուսակցության նախագահ ընտրվեց Դենիզ Բայքալին: Բայց 1994 թ. խորհրդարանական ընտրություններում ԺՀԿ-ն միացավ Սոցիալ դեմոկրատական կուսակցությանը (նախագահ դարձավ Հիքմեթ Չեթինը) եւ խորհրդարանում հանդես եկավ որպես մի կուսակցություն ու Չիլլերի գլխավորած ճշմարիտ ուղի կուսակցության հետ կազմեց նոր կառավարություն: Բայց Թուրքիայի քաղաքական կյանքում տեղի ունեցած վերջին իրադարձությունները ստիպեցին, որ ԺՀԿ-ն հանդես գա որպես առանձին քաղաքական ուժ:

Այս ընթացքում Թուրք-իշի (Թուրքիայի արհմիությունների համընդհանուր կոնֆեդերացիա) նախաձեռնությամբ համաքաղաքային գործադուլի մասնակից շուրջ 600 հազար ցուցարարների ներկայացուցիչներ, Թուրք-իշի նախագահ Բայրամ Մերալի գլխավորությամբ, մտան դահլիճ եւ համագումարի նախագահությանը հանձնեցին գործադուլավորների պահանջներն ու համագումարին ուղղված դիմումը:

Համագումարի նախագահ ընտրվեց կուսակցության Ստամբուլի նահանգային կազմակերպության ղեկավար Մ. Քեթեջին: Նա իր խոսքում ասաց. «Համագումարը տեղի է ունենում այնպիսի ժամանակաշրջանում, երբ երկիրն ու ժողովուրդը գտնվում են դժվարին կացության մեջ: Մենք հույսով ենք, որ համագումարը երկրի ապագա հեռանկարի առումով կտա մի շարք կարեւորագույն հարցերի պատասխանը»:

Թուրք-իշի նախագահ Բայրամ Մերալը իր ելույթում հույս հայտնեց, որ «համագումարը աշխատավորների սոցիալական իրավունքների համար բարերար ազդեցություն կունենա»:

Համընդհանուր զեկուցմամբ հանդես եկավ կուսակցության նախագահ Հիքմեթ Չեթինը: Նա մասնավորապես ասաց. «72 տարի առաջ մեծ առաջնորդ Աթաթուրքը իմպերիալիստական ուժերի դեմ տարած վերջին հաղթանակից հետո ստեղծելով մեր կուսակցությունը, բացեց առաջին համագումարը: Ներկա համագումարն էլ ավելի կամրապնդի մեր շարքերի միասնությունը, եւ մենք կդառնանք երկրի ամենահեղինակավոր կուսակցությունը: Համագումարի նպատակն է երկրում զարգացնել ժողովրդավարական սկզբունքները, տարածել սոցիալիստական կեցության գաղափարները, պայքարել հանուն աշխատավորների արդարացի իրավունքների եւ այլն: Բայց նաեւ չպետք է մոռանանք, որ երկրի համար առաջնայինն այսօր ահաբեկչության խնդիրն է: Մենք համոզված ենք, որ ահաբեկչության դեմ պետք է պայքարել իրենց՝ ահաբեկիչների մեթոդներով: Անմեղ մարդկանց արյուն թափելով ոչ մի հարց չի լուծվի»:

Սեպտեմբերի 10-ին համագումարը շարունակում էր իր աշխատանքները: Կուսակցության նախագահ է ընտրվել Անթալիայից պատգամավոր Դենիզ Բայքալը:

Քվեարկության արդյունքներով համագումարի 1068 պատգամավորներից Բայքալի օգտին իրենց ձայնն էին տվել 621-ը, Քարայալչընի օգտին՝ 309-ը, իսկ Չեթինի օգտին՝ ընդամենը 138 պատգամավոր:

ԳՐԻԳՈՐ ՅԱՐԲՕՅԱՆ

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Մշակույթ

– Կլոդ, հավանական է, որ ավանգարդականից հետո, այնուամենայնիվ ինչո՞ւ կրկնուսնք ձեր ոճը:

– Իմպրովիզացված երաժշտություն, որը սնվում է տարբեր ազդեցություններից: Բացի ջազից, ներառում ունի եվրոպական դասական երաժշտության ազդեցությունը:

մտրտնյահայ բարեկամներն էլ, երբ լսեցին նույնն ասացին: Հայ երաժշտությունն երեխի իմ մեջ ողղակի գեներով է ստացվում:

– Ձեր հնչեցրածը բավականաչափ դյուզկերային էր: Ընկալողները Ձեր երաժշտության օգնությանը չե՞ն դիմում:

– Ցիտ եմ նկատել: Այդոլոխի փոխ Մաղխոն (տրոմբոն), Դոնիկ Լազոն (սաքսոֆոն), այդ խմբից են: Հատուկ այս ուղևորության համար մեզ միացավ կիթառահար Ռեմոն Բոնին: Առանց այս երաժիշտների կոմվարանայի ոզամիս հասնել:

– Միայն Ձե՞ր գործերն եք կատարում:

– Սովորաբար՝ այո: Մեզանից

Պատահան դեպքի մեզ

Ու մեզնից դուրս մի աշխարհ

Կիրակի օրը միայն մեկ համերգով Կոմիտաս կամերային սանը եկայ ունեցավ կոնսերվատորիա Կլոդ Չամիչյանի ղեկավարած ֆրանսիական ջազ խումբը: Մառը և շոգ ցայտեր, վերերկրային ու անդրերկրային եղեւջներ, հնարամտորեն բարձր տոներ ու նոտայի «սայթաքում» մինչեւ լսողությունը խցող ձայնաստղեր, ավելի մարզ՝ հնարձակ, սովորականից դուրս իմպրովիզներ՝ 5 պրոֆեսիոնալ երաժիշտների կատարմամբ: Օագոստով հայ Կլոդ Չամիչյանին ունկնդիրը ծանոթանալ առիթ ունեցել է դեռեւս անցյալ տարի: Միակ համերգային դահլիճը, բացի սակավաթիվ ունկնդիրներից, ամենևին լեփ-լեցուն չէր: Կոմպոզիտոր Ստեփան Շաքարյանը համերգից հետո մոտեցավ, ձեռքսեղմումների մեջ իր հիացմունքն արտահայտեց: Ներկայացրին, զուգե ստեղծագործական համատեղ աշխատանքի սկիզբ լինի: «Պրոֆեսիոնալի տեսակետից դահլիճի լսողությունն այնքան էլ ճիշտ չէ, հատկապես հարվածայինների և կոնտրաբասի համար», բացատրեց Կլոդը: Անշուշտ ձեռնարկի և դահլիճի մասին մեր հարցը, բնականաբար, ուղղեցինք այլոց կազմակերպիչներին՝ Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպանատան և Հայաստանի մշակույթի նախարարությանը: Դեսպանատան մշակույթի կցորդ Պատրիկ Տոնայեսյանը բացատրեց միջոցների սղությամբ: Կազմակերպիչ մյուս կողմը համերգին ներկա չէր: Կլոդ Չամիչյանը վերջերս՝ ավելի քան անցյալ տարի Հայաստան այցելել հետո է իր հայ լինելը գիտակցել: Հայերեն չի խոսում, հարցազրույցին ներկա է նաև թարգմանիչը:

– Ինքնաոճով նկարում էիք, բայց նկատած կլինեք դահլիճի վերաբերմունքը: Մասնավորը նրա համար բավականաչափ ընկալելի՞ էր:

– Մեզ համար այնքան էլ կարևոր չէ, որ դահլիճն ամեն ինչ հասկանա: Ավելի կարևոր է, որ հաղորդակցում լինի, որ զգացմունքներ ծնվեն, որ դահլիճը հուզվի: Կարծում եմ՝ վերջինը տեսանելի էր:

– Անցյալ տարվա եւ այս տարվա մեկական համերգներից դատելով՝ ի՞նչ կասեք հայ ունկնդրի՝ Ձեր երաժշտությունն ընկալելու մասին:

– Կարծում եմ հայ մարդը դժվարություն չունի նման երաժշտություն ընկալելու, քանի որ երաժշտական հսկա ժառանգության տեր է: Իրականում այստեղ չենք եկել դասեր տալու, պարզապես ներկայացնում ենք մեր ստեղծածը:

Ռաժան Լոռեզ, Տիերի Մադիո, Կլոդ Չամիչյան, Ռեժան Բոնի, Դոնիկ Լազրո

յուրաքանչյուրը կատարում է իր ստեղծագործությունը: Մեկ-մեկ ուրիշ կոմպոզիտորների էլ ենք անդրադառնում:

– Կիրակի երեկոյան Դաուն Թաունի ջազ ակումբ էիք հրավիրված: Նվագեցի՞ք: Ի՞նչ կասեք ակումբի մասին:

– Չնվագեցինք, ունկնդրեցինք: Երաժիշտները լավ էին նվագում, գործիքներին տիրապետում էին: Բայց մի բան խիստ տեսանելի էր՝ հետեւում են ամերիկյան կաղապարներին: Ավելի լավ կլինի դեպի հայկական արմատները գնան: Հայաստանում երկար ժամանակ հայկական երաժշտություն ունկնդրեցի: Այն որակապես շատ բարձր է և ստեղծագործելու մեծ նյութ է տալիս:

– Ըստ տպավորությունների, հրավիրված եք Կոմիտաս կոնսերվատորիա: Ուսանողների հետ հանդիպումը գործնակա՞ն նպատակ է հետապնդում:

– Տարբերություն տեսնո՞ւմ եք հայ եւ ֆրանսիացի լսարանի միջեւ:

– Ունկնդրության, երաժշտության ընդունելության տարբերություն չեմ տեսնում: Կարող եմ ասել, որ Ֆրանսիայում, Եվրոպայում առհասարակ, երաժշտությունն ընկալվում է իբրև ժամանց: Այստեղ այն ավելի խոր առնչություն ունի կյանքում:

– Միավորում եմ, թե չէ Ձեր իմպրովիզների մեջ հայ հոգեւոր երաժշտության եղեւէջներ առանցի:

– Այո, ինչ լսեցիք, ստեղծել եմ Հայաստան գալուցս տարիներ առաջ, շատ ուշ եմ սկսել Հայաստանով հետաքրքրվել: Զարմանալին այն է, որ

ձեր եղել են: Մեր խումբը կինոյի համար երաժշտություն գրելու դասընթացներ ստացել է:

– Քանի՞ տարվա պատմություն ունի Ձեր խումբը: Մի քիչ՝ երաժիշտների մասին:

– Խումբը այս կազմով հատուկ այս ուղևորության համար է հավաքվել: Բայց կա մի միջուկ, որը մշտապես գործում է և որը հիմք է այսօրվա խմբի համար: Դա մի քանի տարի առաջ ստեղծված «Լուսածագ» խումբն է, որի ղեկավարը ես եմ եղել, իսկ այսօրվա համերգից ձեզ ծանոթ երեք երաժիշտները Ռաժան Լոռեզը (հարվածային), Տիերի

– Մեզնից մի քանիսը տարբեր կոնսերվատորիաներում դասավանդելու փորձ ունեն: Այս հանդիպումը, չնայած կարճատև, բայց հետաքրքիր կարող է լինել և առաջացնի ծրագրեր ուրվագծել: Դեռ անցյալ տարի նկատեցի, որ այստեղ ուսանողները շատ պատրաստված են, ունեն հրաշալի տեխնիկա՝ հիմնված ակադեմիական բարձր մակարդակի վրա: Մեր նպատակը ոչ թե գործնական գիտելիք հաղորդելն է, այլ բացել դասական դեպի մեկ ուրիշ աշխարհայացք, ինչպես կառուցել եւ ճանաչել երաժշտությունը՝ հենվելով զրավոր, ավանդական նյութի վրա:

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

ԲԱՑՕԹՅԱ ՀԱՄԵՐԳ

Գոլը խփեց Ձախ Հարութը

Չնայած փոքր-ինչ տագնապալից սկզբի (անձրևային դադարեցնում էր), սեպտեմբերի 9-ին «Հրազդան» մարզադաշտում վեցամյա ընդմիջումից հետո իր նոր «Տարիներս անցան» համերգային ծրագիրը ներկայացրեց ու ամենասիրված երգիչ Հարություն Փամբուկչյանը, նույն ինքը՝ Ձախ Հարութը: Մարզադաշտը լեփ-լեցուն չէր, ինչպես 1989-ին, ինչն այս օրերին, իրավամբ, չի դատապարտվում նրա արվեստի նկատմամբ մարած հետաքրքրությամբ: Տոմսն արժեր 500-2000 դրամ եւ, ինչպես ֆրանսիացիներն են ասում «c'est la vie»: Իսկ ֆիլարմոնիկ գործակալության տնօրենը հայտարարեց. «Վերջին մի քանի տարում ո՞վ էր տեսել այսքան հանդիսատես «Հրազդանում»:

Համերգն սկսվեց Հայաստանի օրհներգով, որին հաջորդեցին Ռուբեն Հախվերդյանի երգերը: Այնուհետեւ հնչեցին հայրենասիրական, ազգագրական և ուրիշ երգած և չերգած երգեր: Երգչին նվագակցում էր լռանշելյան «Արցախ» նվագախումբը, որն իր մկրտությունը ստացել էր 1991-ին, Երեւանում: Մի խոսքով՝ Հարութ Փամբուկչյանի «լավ համերգ կլինի» նախապես տրված խոստումը կայացավ: Մեծ հարանահանդես հիշեցնող մարզադաշտն էլ նրա երգերի ներխմեկ հանդարտ ճոճվում էր, մեկ ազգային պարեր պարում, հաճախ էլ սիրելի երգչին ծաղկեփնջեր վարձեր ամում: Մրցույթը ջերմ էր, և համախմբող նույնն է խոստանում նաև սեպտեմբերի 13-ին Դվինի հյուրանոցում կայանալիք ճաշկերույթ-պարահանդեսը, այս անգամ նաև Արամ Ասատրյանի մասնակցությամբ:

Հայրենապարած երգիչը, ու համերգի ընթացքում «ես ձեր ցավը տանեմ»-ներով շարունակ իր «սերն ու կարոտն էր հայտնում հայրենակիցներին, չմոռացավ հարցնել նաև Լոս Անջելեսի համայն հայության ողջույնը:

Պարզվեց, որ հեռավոր ամերիկյան այդ քաղաքում հայերը շարունակում են ապրել երեւանյան ավանդույթներով և հոկտեմբերի 8-ին մտադիր են վերհիշել մեր «Ոսկե աշունը», ինչն արդեն հաճելի հուր է դարձել նաև երեւանցիների համար:

Չմոռանանք ասել նաև, որ համերգին զուգահեռ Փամբուկչյանը ներկայացրեց նաև մարզադաշտին վայել սպորտային ունակություններ: Որքան էլ մեծ էր «շինված» մարզադաշտը, անխոնջ երգիչը հասցնում էր հայտնվել դաշտի տարբեր հատվածներում: Նա նվաճեց նաև մարզադաշտի անդաստյան դարպասը, իսկ գոլի մեկնաբանները արձանագրեցին գուցե սխալ՝ «Պասը տվեց Աջ Հարութը, գոլը խփեց Ձախ Հարութը», ասել է, թե նույն ինքը՝ Հարություն Փամբուկչյանը:

ՀԵՂԻՆԵ ՄԽԻԹԱՐՅԱՆ

ԿԱՊԵՐ

Հայ-ֆրանսիական միջազգային գիտաժողովը՝ ամենամյա

Սեպտեմբերի 8-9-ին Երեւանում տեղի ունեցավ հայ-ֆրանսիական պատմամշակութային առնչություններին նվիրված երկրորդ միջազգային գիտաժողովը, որի նախաձեռնողը «Հայաստան-Ֆրանսիա» ընկերությունն էր: Ի տարբերություն առաջինի՝ այս անգամ կարդացված զեկուցումների քանակն ավելին էր եւ ուներ թեմատիկ մեծ ընդգրկում: Բացման խոսքով հանդես եկավ ՀՀ ԳԱԱ անդամ, Սորբոնի համալսարանի պրոֆեսոր Ժան Պիեռ Մահեն: Տարբեր սերունդների գիտնականներն իրենց զեկուցումներում փորձեցին ուրվագծել հայ-ֆրանսիական պատմամշակութային առնչությունները զանազան հայեցակետերով. պատմական («Ժակ դը Մորգանը Հայաստանի պատմության հետազոտող». Ռուբեն Սահակյան, «Ֆրանսահայ գաղութի պատմությունից. հայերը Վալանսում». Վալանսի համալսարանի դասախոս, պրոֆեսոր Անրի Սիրանյան, «Ֆրեն սիս դը Պրեսսանսեի հայանպաստ գործունեությունը». Սերգեյ Սիմոնյան), գրականագիտական («Կոռնեյլը հայ իրականության մեջ». Հենրիկ Բախչինյան, «Ֆրանսիական դրաման Շիրվանզադեի այլերով». Ելենա Ալեխանյան, «Ֆրանսագիր հայազգի գրողներ». Արծվի Բախչինյան), սրբախոսական («Հայկական թեմաները ֆրանսիական սրբախոսական գրականության մեջ». Գոհար Ղարագյոզյան, «Մի հայ սուրբ Ֆրանսիայում՝ Գրիգոր Պիտիվիեցի». Ժան Պիեռ Մահե), լեզվաբանական («Ֆրանսահայկական բառարանագիտությունը 19-րդ դարում». Արամ Բաղեզյան, Գրիգոր Նարեկացու «Մատեան ողբերգութեան» երկի ֆրանսերեն բարգմանությունները (համանիշներ). Նվարդ Վարդանյան), երաժշտագիտական («Կոմիտասը եւ Ֆրանսիան». Աննա Արեւշատյան, «Պիեռ Օբրի եւ Կոմիտաս». Խաչիկ Սամվելյան), ճարտարապետական («Հայ ճարտարապետության ուսումնասիրությունը Ֆրանսիայում». Մուրադ Հասրաթյան), կերպարվեստագիտական («Ֆրանսահայ նկարիչ Լեւոն Թյուրքյունջյանը». Արարատ Աղասյան), ձեռագրագիտական («Փարիզի Ազգային գրադարանի հայերեն ձեռագրերի հավաքածուն». Արմեն Տեր-Ստեփանյան), մի զեկուցում՝ նվիրված ֆրանսիական հայագիտությանը («Ֆրեդերիկ Ֆեյդիի եւ Ժան Պիեռ Մահեի հայագիտական երկու աշխատանքների մասին». Ֆելիքս Սայադյան) եւ մի զեկուցում էլ՝ նվիրված զուտ ֆրանսիական թեմատիկային («20-րդ դարի ֆրանսիական գեղագիտության զարգացման երկու միտումների մասին». Ծովինար Չալոյան): Տեղի ունեցան աշխույժ քննարկումներ: Մասնակիցները հույս հայտնեցին, որ այսուհետ ամեն տարի կվերանորոգվեն հիշյալ թեմայով գիտաժողովները, առաջարկ արվեց հրատարակել լավագույն զեկուցումները: Ս. Ս.

ԿԻՆՈԱՐՎԵՍՏ

Մրցանակներ ուսանողական ֆիլմերին

ԵՐԵՎԱՆ, 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՄՆԱՐՔ: Վերջերս Պետերբուրգում կայացած «Ոսկեծ մարդուն» միջազգային կինոփառատոնի հատուկ մրցանակին է արժանացել Արտոլյանի անվան հայկական մանկավարժական ինստիտուտի մշակույթի ֆակուլտետի կինոբաժնի ուսանող Գասպար Տերտերյանի «Զատանգանք» ֆիլմը («Ազգն» այդ մասին գրել է): Իսկ Մոսկվայի ուսանողական ֆիլմերի ավանդական կինոհամաժողովում վերջին երկու տարիներին հաջողություն ունեցել են ուսանողներ Հովիկ Գալստյանի «Համարձակվում եմ մտաբերել» եւ Գագիկ Հարությունյանի «Ավտոտնակը» ֆիլմերին:

Վերջին հինգ տարում ինստիտուտի կինոբաժնի ուսանողները 30-ից ավելի մրցանակ ու դիպլոմ են նվաճել տարբեր միջազգային կինոփառատոներում: Բոլորն անդամակցում են Հայաստանի կինոկրթության զարգացման ընկերակցությանը: Ինչպես Ընկերակցության նախագահ Հայաստանի ժողովրդական արտիստ պրոֆեսոր Յուրի Երզնկյանն ասաց, իրենց գլխավոր խնդիրը հոնս կինոդիտող դաստիարակելն է: Այդ նպատակով կազմակերպում են դասախոսություններ, զրույցներ, կլոր սեղաններ՝ կինոարվեստի տեսության եւ պրակտիկայի հարցերի վերաբերյալ:

Ընկերակցության «Կինո» թերթում կանոնավորապես հրատարակվում են կինոբեմադրիչների եւ դերասանների ստեղծագործական դիմանկարներ, կինոարվեստի եւ կինոկրթության խնդիրներին նվիրված հոդվածներ: Ընկերակցության գործունեությունը դուրս է գալիս հանրապետության սահմաններից: Ներկայումս կապեր են հաստատվում ԱՄՆ-ի, Չինաստանի, Սիրիայի համանման կազմակերպությունների հետ:

ՎԱՈՒՉԵՐՆԵՐ,
ՊԵՏԱԿԱՆ ՊԱՐՏԱՏՈՄՍԵՐ,
Գ-ԱՆՁԱՊԵՏԱԿԱՆ
ՄՈՒՐՀԱԿՆԵՐ, ԲԱԺՆԵՏՈՄՍԵՐ

ԵՐԵՎԱՆԻ
«ԱՊ-ԱՄԱՆԴ»
ԱՊՐԱՆՔԱՖՈՆԴԱՅԻՆ
ԲՈՐՍԱՆ

հրավիրում է ինվեստիցիոն ընկերություններին, ՀՀ գործող բանկերին եւ անկախ բրոքերներին մասնակցելու

արժեթղթերի շաբաթական սակարկություններին

երկուշաբթի օրերին՝ ժամը 15-ին,
հինգշաբթի օրերին՝ ժամը 12-ին:

ՀՀ ՖԻՆԱՆՍՆԵՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՐՏՈՆԱԳՐԻ ԱՌԿԱՅՈՒԹՅՈՒՆԸ ՊԱՐՏԱԴԻՐ Է:
ՍԱՍՆԱՎՈՐ ԱՆՁԻՆՔ ԿԱՐՈՂ ԵՆ ՎԱՃԱՌԵԼ ԻՐԵՆՑ ՎԱՈՒՉԵՐՆԵՐԸ ԱՐՏՈՆԱԳՐՎԱԾ ԲՐՈՔԵՐՆԵՐԻ ՄԻՋՈՑՈՎ:

Հասցեն՝ Երեւան, Մարշալ Բաղրամյանի 1,
Երիտասարդության պալատ:
Հեռ. 56-48-83, 56-52-28

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ **ազգային**

19-ՐԴ ԺՈՂՈՎ

Ռամկավար Ազատական կուսակցությունը իր պատմական առաքելության ընդառաջ

Գումարվեց ՌԱԿ 19-րդ ընդհանուր պատգամավորական ժողովը

Սկիզբը էջ 1

Այնուհետև, ինչպես ասվեց, «վարչատեսական» դրությամբ նոր աշխատաշրջանի ընտրությունից հետո, պատգամավորներն ու հրավիրվածները անցան օրակարգի հաջորդ հարցերի քննարկմանը, իսկ դրանք շատ էին և տարբերվում էին կազմակերպական հարցեր, նյութական վիճակ (զեկուցող Վարդան Ոսկանյան), ՌԱԿ մամուլի վիճակ (զեկուցող Երվանդ Ազատյան), ՌԱԿ-ի դիրքը Հայաստանի Հանրապետության իշխանությունների հանդեպ (զեկուցող դոկտ. Ա. Գյոնջյան), ՌԱԿ-ՀՌԱԿ հարաբերություններ (զեկուցող Ռուբեն Միրզախանյան, որի կարճ, բայց բովանդակալից ճառը ընդունվեց ջերմ ծափահարություններով), արցախյան հիմնահարց (զեկուցող Հակոբ Ավետիքյան), ՌԱԿ-ի դիրքորոշումներն ու հարաբերությունները ազգային մյուս կազմակերպությունների հետ, Հայ եկեղեցու կյանքում տեղի ունեցած վերջին զարգացումներն ու եկեղեցական միության հեռանկարներ (զեկուցող Պարույր Աղբաշյան), Հայ դատի և հայոց պահանջատիրության աշխատանքներ, Հայաստանի և հայ ժողովրդին ի նպաստ լոբբիստական աշխատանքներ, կուսակցության ծրագիր-կանոնագրի բարեփոխում (զեկուցող Արտավազդ Մելքոնյան), դատական մնայուն ատյանի ստեղծում և այլն:

Քննարկվեցին նաև շրջանակներից և ակումբներից եկած շուրջ 20 առաջարկներ, որոնց շարքում Հայաստանում ռամկավարության և ազատականության դավանող այլ կազմակերպությունների հետ միավորման հնարավորության հարցը: Վերջինիս կապակցությամբ պատգամավորական ժողովը որոշեց հարցը ամբողջությամբ թողնել ՀՌԱԿ-ի հայեցողությանը, մեկ անգամ ևս հաստատելով, որ Հայաստանում ՌԱԿ-ի իրավահաջորդն է ՀՌԱԿ-ը, այդ որպես ինքնուրույն կազմակերպություն ինքը պետք է որոշի մայր հայրենիքում իր հարաբերությունները մյուս բոլոր կազմակերպությունների հետ: Գոհունակությամբ հաստատվեց նաև այն փաստը, որ Մոնրեալում տեղի ունեցած 18-րդ պատգամավորական ժողովում ՌԱԿ-ը չէր գնացել այդ կազմակերպությունների ուղով, այլ որդեգրել էր Հայաստանի Հանրապետության օրենքներին համապատասխան, տեղական ինքնուրույն կազմակերպության ՀՌԱԿ-ին ծնունդ տալու խաղաղականությունը: Այսուհանդերձ, որոշվեց ՌԱԿ-ՀՌԱԿ հարաբերություններին ավելի համակարգված բնույթ տալու համար նորընտիր կենտրոնական վարչությանը և ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությանը վերապահել հետագայում իրենց միջկուսակցական հարաբերությունները մերձեցնելու պարտականությունը:

Երկարատև քննարկում ծավալվեց նաև Հայաստանի իշխանությունների հետ հարաբերությունների հարցի շուրջ: Հենց այն միտքը, որ դժբախտաբար հայրենի իշխանությունները դեսպանատների և այլ միջոցներով ներկայիս լծված են սփյուռքի կուսակցական, բարեգործական, եկեղեցական և այլ կառույցները բաժանելու աշխատանքին, ինչը պետք չէ թույլ տալ: Դրան հակառակ, քննադատություններ լսվեցին շրջանավարտ վարչության և ՌԱԿ մամուլի հասցեին, որը Հայաստանի իշխանությունների նկատմամբ, հասկանալով վերջին շրջանում, երբեմն շատ խիստ և անհրաժեշտ քննադատական դիրք է որդեգրել, այնինչ ՌԱԿ-ն ավանդաբար հայտնի է Հայաստանի հին և նոր իշխանությունների հանդեպ հանդուրժողական խաղաղականությամբ: Թեև և դեմ կարծիքներն ամփոփելով, ուրվեց շարունակել ազդարեն բոլոր ձեռնարկումներում պաշտոնական Երևանին օգնելու խաղաղականությամբ, նոր մոտեցումներով Հայաստանում ռամկավարացման և ազատականացման գործընթացներին նպաստել, միշտ իրեն վերապահելով քննադատելու իրավունքն այնտեղ, որտեղ դրա կարիքն զգացվի:

Ինչ վերաբերում է ազգային եկեղեցական հիմնահարցին, ուրախի վերապահումներով ուրվեց, որ կաթողիկոսությունը, ինչպես միշտ, նպաստելու է Ամենայն հայոց կաթողիկոսության և Անթիլիասի կաթողիկոսության միջև առկա վարչական տարակարծությունների վերացմանը, Հայ եկեղեցու ծոցում Մայր աթոռի գլխավորությամբ օրինականության վերահաստատմանը, ենթադրելական մեր շրջ Աթոռների հզորացմանը, օգտվելով մեր հոգևոր պետերի բարեհաճ հայտարարություններից և պաշտոնապես ստանձնած հանձնառություններից:

Բնականաբար, անդրադարձ եղավ նաև Հայ դատին: Հաստատվեց, որ Հայաստանի իշխանությունները ներկա պայմաններում չեն կարող պանթուրքիստական դիրքորոշում ունենալ Թուրքիայի նկատմամբ, այնինչ սփյուռքահայությունը, ինչպես նրա խաղաղական կազմակերպություններից ՌԱԿ-ը, շարունակելու է խաղաղական պայքարը Հայկական ցեղասպանության միջազգային ճանաչման, Թուրքիայի դատապարտման, հողային և գույքային հատուցումների ձեռքբերման համար:

Արծարծվեցին նաև այլ հարցեր, ընդունվեցին համապատասխան որոշումներ, որոնց ամբողջությամբ հանձնարարվեց հանդես գալ մամուլի հայտարարությամբ:

Օրակարգի վերջին հարցը վերաբերում էր կենտրոնական վարչության ընտրությանը: Ավանդաբար, նախկին վարչության անդամ, հայտնի արդյունաբերող և Գասպարյան բարերարների ընտանիքի զավակ Հակոբ Գասպարյանը այդ կապակցությամբ հանդես եկավ հայտարարությամբ և ներկայացրեց իր գլխավորելիք վարչության կազմը, որ քվեարկությամբ հաստատվեց պատգամավորների մեծամասնության ձայնով և ընդունվեց բուռն ծափահարություններով: Այսպիսով, վարչության կազմը ընդունեց հետևյալ տեսքը. Հակոբ Գասպարյան (Լիբանան), Գրիգոր Աղաճանյան (Սիրիա), Ասատուր Տելերյան (Կիպրոս), Պարույր Աղբաշյան (Լիբանան), Երվանդ Ազատյան (ԱՄՆ), Էդի Ադամյան (Ֆրանսիա), Հովսեփ Էմիրյան (Լիբանան), Ռուբեն Թերզյան (ԱՄՆ), Կարապետ Պապահենյան (Լիբանան), Մայք Խաչատրյան (Սաուդյան Արաբիա), Փանոս Քեշիշյան (ԱՄՆ), Իրմա Տեր-Ստեփանյան (ԱՄՆ) և Գևորգ Քեշիշյան (ԱՄՆ): Վարչության փոխանդամ ընտրվեցին Հակոբ Շահենյանը (Արգենտինա), Օշին Մոսիկյանը (Բրազիլիա) և Էդվին Գալայճյանը (Կանադա): Ընտրվեց նաև դատական մնայուն ատյան հետևյալ կազմով. Արտավազդ Մելքոնյան, Վիգեն Բայրամյան և Լևոն Պիլիկյան:

Այսպիսով փակվեց ՌԱԿ 19-րդ ընդհանուր պատգամավորական ժողովը՝ հայության դիմագրաված նոր մարտահրավերներն ու խնդիրները դիմագրավելու վճռականությամբ:

Արժե նշել նաև, որ պատգամավորական պաշտոնական նիստերից առաջ, երեք օր շարունակ Լառնակայի մեկ այլ «Լորդոս» հյուրանոցի դահլիճում տեղի ունեցան խորհրդակցական նիստեր 5 հարցերի շուրջ. «Սփյուռքի դիմագրաված ներկա խաղաղական իրականության մեջ վերանայում և բարեփոխում ՌԱԿ-ի գործունեության և կառույցի» (համադրող դոկտ. Գևորգ Քեշիշյան), «Կուսակցության նյութական միջոցներն ու կալվածքների վիճակը» (համադրող Վարդան Ոսկանյան), «ՌԱԿ մամուլի վիճակը» (համադրող Երվանդ Ազատյան), «Հայ եկեղեցու վիճակն այսօր» (համադրող Պարույր Աղբաշյան) և «ՌԱԿ ծրագիր-կանոնագրի փոփոխում» (համադրող Հակոբ Ավետիքյան):

Խիստ օգտակար խորհրդակցություններ էին դրանք, որոնց ընթացքում առաջարկություններ բանաձևվեցին ներկայացվելու համար ընդհանուր պատգամավորական ժողովին և նորընտիր Կենտրոնական վարչությանը:

9+1

Հայաստանի Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման նոր սխեմայի մասին

Ինչպես հայտնի է, շուտով Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողովը կքննարկի հանրապետության վարչատարածքային նոր բաժանման սխեման:

Անկասկած, վաղուց հասունացել էր մեր հանրապետության տարածքի վարչական բաժանման կատարելագործման հարցը: Այդպիսի բաժանման բազմակողմանի հիմնավորված սխեմայի մշակումը ոչ միայն տնտեսական, սոցիալական, մշակութային, այլև ռազմավարական մեծ կարևորություն ունի:

Հետևաբար, մինչև արդեն մշակված, կառավարության կողմից հաստատված սխեմայի քննարկման դնելը Ազգային ժողովում, նպատակահարմար կլիներ այն հրապարակել մամուլում և համաժողովրդական լայն քննարկումից հետո ներկայացնել բարձրագույն օրենսդիր օրգանին:

Այնուհանդերձ վարչատարածքային նոր բաժանման սխեմա նախագիծը, ինչպես նշվեց, կառավարությունում քննարկվել, հաստատվել է և կցանկանայինք դրա վերաբերյալ արտահայտել որոշ նկատառումներ:

Հանրապետության տարածքը գյուղական 37 վարչական շրջանների փոխարեն բաժանվել է 9 մարզերի, Երևան քաղաքը թողնելով որպես առանձին վարչական միավոր: Ելնելով անցյալի դառը փորձից, երբ արտադրողական ուժերի, հատկապես արդյունաբերության խիստ անհամաչափ տեղաբաշխման հետևանքով գյուղական բնակչության պատկառելի մասը աշխատանք գտնելու նպատակով տեղափոխվեց և կենտրոնացվեց Երևանում ու մյուս համեմատաբար խոշոր քաղաքներում, վարչատարածքային նոր բաժանման սխեման պետք է խոշոր դեր խաղա այդ հիմնահարցի (գյուղական բնակչության մեխանիկական տեղաշարժի կասեցման) լուծման գործում: Այսինքն, այն հետևողականորեն պետք է ծառայի ոչ միայն բնակչության արտահոսքի կանխմանը տվյալ մարզի սահմաններից, այլև նույն մարզի սահմաններում բնակչության համակենտրոնացումը առանձին քաղաքներում, բնակավայրերում:

Հայտնի է, որ վարչական շրջանի կենտրոն լինելու հանգամանքը վճռական դեր է խաղում այդ բնակավայրի սոցիալ-տնտեսական արագ զարգացման գործում: Այս առումով հանրապետության գյուղական վարչատարածքային՝ ներկայումս գործող սխեմայի անկայունությունն անցած տասնամյակներում բերեց խոշոր դեր է խաղացել այդ 37 շրջանների 37 շրջկենտրոնների բազմակողմանի զարգացման գործում: Անժխտելի է այն հանգամանքը, որ Մեղրի քաղաքն իր սոցիալ-տնտեսական զարգացմամբ «պարտական» է միայն նրան, որ այն եղել է համանուն շրջանի վարչական կենտրոն: Մեր աչքի առաջ համեմատաբար նոր ստեղծված Մասիսի ու Նաիրիի շրջկենտրոններ Մասիս քաղաքատիպ ավանն ու Եղվարդը կարճ ժամանակում դարձել են ժամանակակից բարեկարգ բնակավայրեր՝ արդյունաբերական ձեռնարկություններով, սպասարկման բազմաթիվ օբյեկտներով, բարձրահարկ բնակելի շենքերով և այլն:

Սահմանամերձ վարչական բոլոր շրջանների կենտրոնները սոցիալ-տնտեսական զարգացման տեղում բնակչության ամրապնդման հետ միասին շատ կարևոր դեր ունեն պաշտպանական տեսակետից: Վերջիններիս վառ ապացույցը 1988-1994 թթ. ազատագրական պաշտպանական պայքարի ընթացքում արևելյան սահմանամերձ վարչական բոլոր շրջանների կենտրոնների խաղացած խոշոր դերն էր:

Այս առումով հանրապետության տարածքում 9 մարզերի ստեղծման և հատկապես մարզային կենտրոնների որոշման հիմքում առանձնահատուկ ուշադրություն պետք է դարձնել ոչ միայն սոցիալ-տնտեսական, այլև պաշտպանական սկզբունքին:

Այս սկզբունքը խստիվ պետք է հաշվի առնել հատկապես սահմանային բոլոր այն վարչական (այժմյան) կենտրոնների հետագա զարգացման համար, որոնք կդադարեն վարչական կենտրոններ լինելուց: Նկատի ունենք առաջին հերթին Մեղրին, Կապանը, Կրասնոսելսկը, Բերդը, Նոյեմբերյանը և այլն: Հանրապետության տարածքում առանձնացված 9 մարզերից տարածքային առումով խոշորագույնը Գեղարքունիքն է՝ 4790 քառ. կմ, ամենափոքրը Վայքը՝ 2308 քառ. կմ, բնակչության քանակով խոշորագույնը Արարատն է՝ 609,3 հազ. մարդ, ամենափոքրը Վայքը՝ 67,9 հազար մարդ: Մեր կարծիքով՝ տարածական առումով մարզային բաժանման մշակված սխեման հիմնականում ընդունելի է, սակայն մարզային կենտրոնների ու որոշ մարզերի անվանումները վիճարկելի են:

Այսպես, Արարատի մարզային կենտրոն է նշվում Էջմիածինը, իսկ կից ներկայացված քարտեզում՝ Մասիս քաղաքատիպ ավանը: Կարծում ենք, որ երկուսն էլ ընդունելի չեն: Էջմիածինը պետք է մնա որպես համայն հայության եկեղեցական, հոգևոր կենտրոն և չպետք է ծանրաբեռնել վարչական, տնտեսական ու այլ կարգի հոգսերով: Մասիս քաղաքատիպ ավանը քանի որ շատ մոտ է Երևանին, ապա հանրապետության շուրջ 1,3 մլն. բնակիչ ունեցող մայրաքաղաքի կողքին ոչ մի առումով նպատակահարմար չէ այն դարձնել բնակչության քանակով խոշորագույն՝ շուրջ 610 հազ. բնակիչ ունեցող Արարատի մարզկենտրոն: Հարցն այն է, որ մարզային կենտրոն լինելու հանգամանքը արագորեն, մեխանիկական աճի հետևանքով Մասիս ավանը դարձնելու է խոշոր քաղաք:

Երևանի «քթի» տակ այդպիսի նոր քաղաքի հանդես գալը, ինչպես ասվեց, ոչ մի առումով նպատակահարմար չէ: Առհասարակ, մարզային կենտրոնների միտումը չպետք է լինի արհեստականորեն նրանց բնակչության մեծացումը: Մենք արդեն Երևանի, Գյումրիի, Վանաձորի դառը փորձն ունենք, թե բնակչության մեխանիկական աճով ուռճացվածությունը ինչպիսի բացասական հետևանքներ ունեցավ: Գյումրիից և Վանաձորից բացի (որոնք խոշոր քաղաքներ են դարձել հիմնականում մեխանիկական աճով), մարզային մյուս բոլոր կենտրոնների բնակչությունը չպետք է թույլ տալ, որպեսզի հեռանկարում անցնի 100 հազարից: Այսինքն՝ այդ քաղաքներում բնակչության մեխանիկական աճը հիմնականում պետք է արգելել:

Այսպիսով, Արարատի մարզի կենտրոնը առավել նպատակահարմար է դարձնել Արտաշատ քաղաքը, որն ունի բավականին զարգացած ենթակառուցվածք և շատ նպաստավոր աշխարհագրական դիրք, տրանսպորտային ներքին ու արտաքին կապերի համար ուղիներ:

Հանրապետության վարչատարածքային բաժանման նոր սխեմայի հեղինակները, ինչպես նկատվում է, մարզային կենտրոնները ընտրել են հիմնականում տվյալ մարզի տարածքի երկրաչափական կենտրոնի սկզբունքով: Կարծում ենք՝ ոչ բոլոր դեպքերում է, որ պետք է այդ կարևոր սկզբունքը վճռական լինի: Պետք է հաշվի առնել նաև մարզային կենտրոնի տրանսպորտային արտաքին ու ներքին համար կապերի առավելությունները: Այս առումով Տաշիրի մարզի կենտրոնը Ստեփանավանի փոխարեն նպատակահարմար է լինի Վանաձորը: Այդ տեսակետից ճիշտ է ընտրված Գորիսը, որպես Սյունիքի մարզի կենտրոն (որն այդ մարզի երկրաչափական կենտրոն չէ, չնայած այդպես է նշված նախագծում):

Մարզերի անվանումները հիմնականում հաջող են ընտրված: Սակայն մեր կարծիքով, Սևանա լիճն ու նրա ավազանի շրջաններն ընդգրկող տարածքում առանձնացված մարզը նպատակահարմար կլինի անվանել ոչ թե Գեղարքունիքի, այլ Սևանի մարզ: Սևան անվանումը մեր պատմությունը, ներկան ու ապագան առավել դիպուկ է բնորոշում:

Մեկ նկատառում ևս, մարզերի սահմանների նկարագիրը տալիս հեղինակները համազգային շահերից ելնելով, մեր ժողովրդի ազատագրական պայքարի նվաճումները չպետք է անտեսեն: Մասնավորապես, Սյունիքի սահմանները նկարագրելիս նշվում է, որ հյուսիսից հարավ արևելքում այն Ադրբեջանի հետ պետական սահմանն է:

Այդ դեպքում հարց է առաջանում, որտե՞ղ մնացին մեր ազգի զավակների արյան գնով, ութ տարվա ազատագրական պայքարի շնորհիվ անկախություն ստացած իր նախագահը, բարձրագույն օրենսդիր, գործադիր մարմինները, դրոշը, օրհներգը, հզոր բանակ ունեցող, արդեն միջազգային հանրության կողմից ճանաչված Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքը: Կարծում ենք՝ Սյունիքի սահմանների նկարագիրը տալիս պետք է անպայման նշել, որ արևելյան մասում այն սահմանակցում է Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետության տարածքին: Այդ նրբությունը թերևս պետք է հաշվի առնել նաև Վայքի մարզի հյուսիս-արևելյան սահմանները նկարագրելիս:

ՍԵՐԳԵՅ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ,
Աշխարհագրական գիտ. դոկտոր,
պրոֆեսոր

digitised by A.R.A.R.@

ՇԱՐԺՈՒՄ

Հացադուլը հասավ իր նպատակին

Վերջին ժամանակներս, ստանձնելով գրող-հրապարակախոս, հասարակական գործիչ Զորի Բալայանի հարուստ գրական արխիվը, տեսա հազարավոր հեռագրեր և նամակներ, որոնք նա ստացել է Մոսկվայում 1990 թ. սեպտեմբերին, իր հայտարարած հացադուլի օրերին: Մի քանի օր հետո Զ. Բալայանին միացան ԽՍՀՄ ժողովրդական պատգամավորներ՝ աշխարհահռչակ գիտնական, աշխարհի ավելի քան 20 ակադեմիաների պատվավոր անդամ, 82-ամյա Վիկտոր Համբարձումյանը, ԽՍՀՄ ժողովրդական դերասան Սոս Սարգսյանը և ԼՂԻՄ-ից՝ մարզի ղեկավարներ Վաչագան Գրիգորյանը և Սեմյոն Բաբայանը: Դեռ ավելին, որպես բարի կամքի դրսևորում և ի համերաշխություն հայ ժողովրդի, հայ հացադուլավորներին միացան գրող-գիտնականներ Ս. Շարաֆուտդինովը Ուզբեկստանից և Ռ. Շամսուրովը Տաջիկստանից: Պատմության մեջ իր նախադեպը չունեցող հացադուլը հասավ իր նպատակին: Աշխարհն իմացավ Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի և այնտեղ տեղի ունեցող մարդու իրավունքների ոտնահարման մասին: Նախագահ Մ. Գորբաչովի անունով ուղերձ հղեցին ԱՄՆ 12 կոնգրեսականներ: Նրանք հույս էին հայտնում, որ ԽՍՀՄ իշխանությունները կլուծեն Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցը խաղաղ՝ աշխարհի իրավական նորմերին համապատասխան: Հեռագրեր էին ուղարկվել ԱՄՆ-ի Արևմտյան տարածաշրջանի իշխանությունների կողմից, ինչպես նաև հոգևորական, մշակութային, կրթական, մարզական և այլ կազմակերպություններից: «Հայ դատի» կոմիտեն դիմեց մարդու իրավունքների պաշտպանության միջազգային կազմակերպություններին, Կալիֆոռնիայի ինստիտուտի, Օքսֆորդի և Բեռլինի համալսարանների գիտական խորհուրդներին, Աստղագետների միջազգային ասոցիացիային, Ամերիկայի հայ գիտնականների միությանը՝ զորակից լինել հացադուլավոր գիտնական Վ. Համբարձումյանին և նրա հացադուլավոր ընկերներին: Ընթերցողի ուշադրությանն ենք ներկայացնում հացադուլավորներին ուղղված ուղերձներից մի քանիսը: (Հարկ ենք համարել զետեղել նաև չարությամբ և ատելությամբ լի հեռագրեր):

ՆԵԼԼԻ ՍԱՄՎԵԼՅԱՆ

Խոր հուզումով տեղեկացանք Ձեր հացադուլի հայտարարության մասին: Իրեն հուսահատ բողոք ընդդեմ մինչև երկինք աղաղակող անարդարությունների, որոնց ենթարկված է Լեռնային Ղարաբաղի ողջ ազգաբնակչությունը, մանավանդ վերջին ամիսներին: Նրա միակ մեղքը այն է, որ կամենում է ազատ շնչել: Մենք հայրական վշտի և բողոքի մեր ձայնն ենք բարձրացնում մեր համայն ժողովրդի հետ և ողբում ենք դառը ճակատագիրը ղարաբաղցի մեր հավատացյալ զավակների: Խոնարհվում ենք Ձեր հերոսական արարքի առաջ, որ արտահայտում է ողջ հայ ազգի խղճի ըմբոստ աղաղակը: Մեր հայրապետական պարտքն ենք համարում այսօր իսկ Սուրբ Էջմիածնից մեր աղերսը հղել Խորհրդային Միության [illegible], կոչ անելով նրա մարդասիրական և արդարության զգացմունքներին: Ձեր այս տառապանքի պահերին լսեցեք ձայնը Հիսուսի. «Երանի որ քաղցեալ և ծարաւի իցեն արդարութեան զի նոքա յագեսցին»: Ընդունեցեք մեր սրտակցությունը, մեր խաչալերանքը, մեր օրհնությունը:

ՎԱԶԳԵՆ Ա,
Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

Հիացած եմ Ձեր աննախադեպ արարքով: Մեզ համար այն վիրավոր արծվի ճիչ է՝ ուղղված ամբողջ մարդկությանը: Սակայն մենք շատ ենք անհանգստանում Ձեր առողջությամբ: Աստված պահապան:

ՍԵՆ. ԱՐԵՎՇԱՏՅԱՆ,
Մատենադարանի տնօրեն

Հարազատնե՛րս: Թո՛ղ Սարդարապատի ոգին չլքի ձեզ:

ՍԻԼՎԱ ԿԱՊՈՒՏԻԿՅԱՆ

Սիրելի՛ Զորի: Ցնցված եմ քո որոշմամբ: Դա անվեհերության և մեծ արիության քայլ է: Կհասնի՞, արդյոք, քո հոգու ճիչը մինչև համր ականջները: Հպարտանում եմ քեզանով և եղբայրաբար գրկում:

ՎԱՐԴԳԵՍ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Այսօր ամբողջ աշխարհի հայերը ձեզ հետ են: Ձեր հացադուլը միայն ու միայն ուրախացնում է մեր թշնամիներին, որովհետև ձեր մահը կնշանակի հայ ժողովրդի հոգևոր մահը: Վրաստանի 500 հազար հայության անունից շատ ենք խնդրում դադարեցնել հացադուլը: Մենք հավատացած ենք, որ կհաղթենք:

Թբիլիսի

Սիրելի՛ Զորի Բալայան, այն բազմաթիվ մարդկանցից, ումից ստանում եք հեռագրեր, ես ամենահասարակն եմ, բայց քո կյանքն ինձ համար թանկ է, ինձ նմանների, հայ ժողովրդի համար: Երբ տեսնում եմ քեզ հեռուստատեսությամբ, ինչպես ես բացատրում քո հացադուլի պատճառը, ես, գաղտնի իմ երեխաներից, լալիս եմ: Անհանգստանում եմ քո առողջության համար և ուզում եմ, որ դադարեցնես հացադուլը:

ՅՈՒՐԻԿ ՂՈՒԿԱՍՅԱՆ,
գյուղ Գեղանուշ,
Կապանի շրջան

Չանցավ հացադուլը: Թողե՛ք հացադուլը:

[illegible]
Ադրբ. ՍՍՀ, [illegible]

Խնդրում ենք դադարեցնել հացադուլը: Հակառակ դեպքում մենք Գետաշենի դպրոցի աշակերտներս կհետևենք ձեր օրինակին:

Չիբուխչյան Արմինե,
Ալամյան Ուա և ուրիշներ

Իմ սիրելինե՛ր, ես չեմ կոչում դադարեցնել կամ շարունակել հացադուլը: Դա ձեր գործն է: Ես միայն ուզում եմ հավաստիացնել, որ եթե, Աստված մի արասցե, ձեզ հետ մի բան պատահի, ես իմ կյանքը չեմ խնայի՝ վրեժխնդիր կլինեմ: Երդվում եմ:

ԷԴԻԿ ԲՈՒՆՅԱՆ,
Երևան

ժողովրդական պատգամավոր Սոս Սարգսյանին

Ձեզանում խոսում է Զորի Միրոյի ուժն ու զորությունը:

Ս. ՍԱՍՏՐՅԱՆ,
Էջմիածին

Մեծարգո Վիկտոր Համազասպի,

Ընդունեք մեր ջերմ շնորհավորանքները Ձեր ծննդյան օրվա առթիվ: Դուք XX դ. գիտության տիտաններից մեկը, հայ ժողովրդի պանծալի զավակն եք, մեծ քաղաքացի: Ձեր անունը մեր ժողովրդի համար դարձել է սրբության խորհրդանիշ:

Այս օրերին շատ անհանգստացած լինելով Ձեր առողջության համար, խնդրում ենք դադարեցնել հերոսաբար սկսած հացադուլը և ողջ ու առողջ վերադառնալ հայրենիք ի փառս և ուրախություն մեր ժողովրդի:

Երևանի բժշկական
ինստիտուտի ֆիզիկայի
ամբիոնի աշխատակիցներ

Ակադեմիկոս Վիկտոր Համբարձումյանին

Խորապես հուզված Ձեր ծննդյան ութսունեկուերորդ տարեդարձի առթիվ, հղում ենք Ձեզ մեր հայրապետական ողջույնը, մեր հիացումը և եղբայրական սերը: Ձեր կյանքը թանկ է բոլորիս համար: Դուք պետք է ապրեք տակավին երկար տարիներ համայն հայ ժողովրդի համար: Արդ խնդրում ենք ձեզանից այսօրվանից դադարեցնել հացադուլը և միանալ մեզ՝ շարունակելու մեր ազգի ազատարար պայքարը:

ՎԱԶԳԵՆ Ա,
Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

Սեպտեմբերի 17-ից մենք հայտարարում ենք հացադուլ և միանում ենք ձեր արդարացի բողոքին: Շնորհավորում ենք Վ. Համբարձումյանին 82-ամյակի առթիվ: Հավաստիացնում ենք, որ պատրաստ ենք աջակցել նրա յուրաքանչյուր արդարացի նախաձեռնությանը:

Մնացականյան,
Մելիքյան, Ղարիբջանյան
Բյուրականի աստղադիտարանի
աշխատակիցներ

Ստեփանակերտի շինանյութերի կոմբինատի կոլեկտիվը հիացած է ձեր բարձր ոգով և անկոտրում կամքով: Այս խաղաղական հացադուլի շնորհիվ աշխարհի ժողովուրդներն իմացան ԼՂԻՄ-ի իրական վիճակի մասին: Միայն հիշեք, որ դուք պետք եք հայ ժողովրդին ողջ և առողջ:

Ռ. Շամսուրովին և Ս. Շարաֆուտդինովին

Ձեր խիզախ արարքը մեզ համար համերաշխության նշան է հայ ժողովրդի հետ: Ճշմարիտ է, որ չի կարող լինել ուրիշ ժողովրդի վիշտ: Շնորհակալություն ենք հայտնում ձեր քայլի համար և միաժամանակ խնդրում ենք բոլորիդ դադարեցնել հացադուլը:

Լեռնային Ղարաբաղից

Զ. Բալայանին

Ձեր հարցազրույցը «Իմ հայրենիքը Ղարաբաղն է», որը տպագրվել է «Գոլոս Արմենիի» թերթում (14.09.90)՝ կեղծիքի շարան է: Իսկ այս հայտարարված հացադուլը՝ Ձեր հերթական խաղաղական արկածախնդրությունն է, ուղղված ԼՂԻՄ-ի վիճակի սրմանը, որի բնակչությունը ձեր և ձեզ նման առաջնորդների պատճառով անդունդն է գլորվել: Որպես մի մարդ, որին քաջ հայտնի է ԼՂԻՄ-ի վիճակը, հայտարարում եմ, որ եթե հացադուլը հասցնեք մինչև վերջ, ապա հայ ժողովուրդը միայն կշահի:

Ս. ԽԱՐԱՖԻԼՈՎ,
Ադրբ. բնության
պահպանության ընկերության
նախագահի տեղակալ

Մենք աղոթում ենք Աստծուն, որ ձեզ ուժ տա ու պահպանի Ղարաբաղի ազատագրմանն ուղղված հացադուլի ժամանակ: Թող Աստված ձեզ օրհնի:

Բոստոնի հայկական [illegible]

ԱՀԱԶԱՆԳ

Սելավների վտանգը Երևանում վերացված չէ

Բնական աղետները հաճախ նյութական վնասների հետ պատճառում են նաև մարդկային զոհեր: Գիտությանը հնարավոր է կանխատեսել նման երևույթները և նախօրոք միջոցառումներ մշակել: Սակայն հաճախ միջոցառումները կիրառվում են աղետից հետո միայն, որը տասնապատիկ թանկ է նստում, քան աղետը կանխելու միջոցառումներն էին պահանջում:

1946 թ. մայիսին տեղի ունեցավ Գետառի սելավը, որը հսկայական նյութական վնաս պատճառեց Երևանին խլելով մարդկային կյանքեր: Մինչ այդ եղել էին սելավներ, և քաղաքային իշխանությունները գիտեին

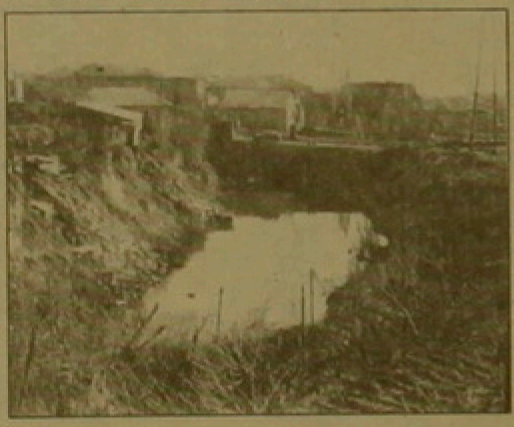

այդ մասին, սակայն ֆինանսական միջոցներ «չէին ճարվում» աղետը կանխելու համար: Բայց երբ սելավը տեղի ունեցավ, միջոցներ գտնվեցին հետևանքները վերացնելու համար, այն էլ բազմապատիկ շատ, քան կարելի էր ծախսել կանխելու այն:

Երևանի պետական համալսարանում մասնագետների մի խումբ մանրակրկիտ ուսումնասիրություններ կատարեց մերձերևանյան շրջանում և պարզեց, որ սելավների վտանգը Երևանում վերացված չէ: 1946 թ. հետո Գետառի վրա կառուցվեց Առինջի սելավորսիչը, Գետառից դեպի Հրազդան նոր հուն փորվեց, ավազանը բետոնապատվեց և այլն, և այս գետակի սելավաբերության վտանգը վերացավ: Սակայն Ջրվեժ և Ողջաբերդ գետակների ավազաններում սելավների վտանգը պահպանվում է:

Բնակելի նոր թաղամասերի կառուցապատման ընթացքում քաղաքի տարածքում հայտնվել են սելավային վտանգավոր օջախներ: Քաղաքի հյուսիս-արևելյան մասով հոսում է Ջրվեժ գետակը, անցնում է գաջի գործարանի մոտով, քաղաքային գերեզմանոցի մոտ միանում է Ողջաբերդ գետակին և ապա հոսելով Ռոստովյան փողոցի երկայնքով կառուցված ջրանցքով, հասնում Հրազդանին: Մեր հաշվումները ցույց են տալիս, որ 1 տոկոս ապահովվածության տեղատարափ անձրևը (100 տարին մեկ) կարող է մեկ ժամում տալ 60-80 մմ տեղումներ (1946 թ. սելավի պատճառը եղել է 30 մմ [illegible] անձրևը): Այդ դեպքում Ջրվեժ գետակի վայրկյանական ծախսը կհասնի մինչև 120-150 խմ: Նման պարագայում սելավային զանգվածը գետի ափերից դուրս գալով՝ հենց Ջրվեժ գյուղի մոտ կուղղվի դեպի Բերդաձոր կոչվող ձորակը, որը սկսվում է Ջրվեժ գետակի վրա դեպի Գառնի տանող խճուղու կամրջի մոտից և անցնելով Նոր Նորքի չորրորդ զանգվածի մոտով կենդանաբանական այգու մոտ միանում է Գետառին: Նույն կերպ տեղի էր ունեցել 1946 թվականին ավերելով կենդանաբանական այգին: Այն ժամանակ Բերդաձորի ավազանում կառուցապատումներ չկային, իսկ ներկայումս այն ամբողջապես կառուցապատված է:

Բերդաձոր գետակի վրա այժմ կառուցված է խուլ ամբարտակ, որի վրայով անցնում է Գայի փողոցը: Թե ինչ են մտածել փողոցը նախագծողները խուլ ամբարտակ դնելիս, մեզ անհայտ է, նախագիծը անցել է փորձաքննություն, արժանացել է հավանության: Այժմ տեսնենք, ինչ [illegible] տեղի ունենա: Սելավի [illegible] վայրկյանների ընթացք[illegible] վերև, ձորակը [illegible] սելավային զանգվածը կկուտակվի և կփլվի փողոցի մյուս կողմում գտնվող ունիվերմագի և շուկայի վրա, կողողի մոտակա շենքերն ու հիվանդանոցը: Վտանգը մեծացել է նաև նրանով, որ Ջրվեժ գետակի հունը համանուն գյուղի բնակիչները փակել են խուլ ամբարտակով՝ [illegible] աջ ափից դեպի անտառային տնակը համար (լուսանկարը): Սելավային զանգվածը փոխանակ բնական հունով անցնելու, շուռ է գալու աջ՝ Նորքի չորրորդ զանգված և Բերդաձոր:

Մյուս վտանգավոր սելավը Ողջաբերդ գետակի ավազանում է ձևավորվում: Այստեղ հինգ սելավային հուներ միանում են և անցնում Վարդաշեն թաղամասով, հաստոցաշինական գործարանի տակով և միանում Ջրվեժ գետակին: Հաշվումները ցույց են տալիս, որ ուժեղ տեղատարափ անձրևի դեպքում գետակի առավելագույն ծախսը կհասնի 70 խոր մ/վրկ: Քաղաքային գերեզմանոցի մոտ Ջրվեժին միանալուց հետո ծախսը կանցնի 200 խոր մ/վրկ, իսկ Ռոստովյան փողոցի ջրանցքը երբեք չի կարողանա ապահովել նման ծախսի անցումը: Սելավային զանգվածը դուրս գալով ջրանցքի ափերից, ողողելու է շրջակա թաղամասը, ինչպես այդ տեղի ունեցավ տարիներ առաջ Կալինինում:

Ողջաբերդ գետակի ափին, Վարդաշեն թաղամասում, [illegible] ապօրինի կառուցվածքներ կան և ամենափոքրիկ սելավի դեպքում էլ դրանք մնում են ջրի տակ, իսկ երբ խոշոր սելավ լինի, ապա մեծ աղետ տեղի կունենա:

Այսպիսով, Երևան քաղաքին սպառնում են երկու խոշոր սելավներ, որոնք աղետի դեպքում հսկայական վնաս կպատճառեն: Ոչ մի երաշխիք չունենք, որ նման աղետ տեղի չի ունենա վաղը կամ մյուս օրը: Պարզապես երևանցիների բախտը բերել է, որ վերջերս ուժեղ տեղատարափ անձրևներ տեղի չեն ունենում: Բայց չէ՞ որ մերձարևադարձային չորային կլիմայական պայմաններում կարճատև տեղատարափ անձրևները միանգամայն օրինաչափ են, երբ վերջերս դրանք մեղմացել են, այդ չի նշանակում, թե իսպառ վերացել են:

Հետևությունը մեկն է՝ անհապաղ անհրաժեշտ է արմատական միջոցներ իրագործել սելավների վնասազերծման ուղղությամբ, իսկ դա միանգամայն հնարավոր ու իրագործելի է:

Երևանի սելավավտանգավորության վերաբերյալ նախազգուշացումներ եղել են մամուլում, ռադիոյով և հեռուստատեսությամբ, Երևանի քաղխորհրդի գործկոմում այդ մասին գիտեն, սակայն սայլը տեղից չի շարժվում: Երևի սպասում են աղետի, որ միայն դրանից հետո տասնապատիկ ավելի միջոցներ տրամադրեն հետևանքները վերացնելու համար:

Նշենք, որ մոտ երկու տասնամյակ առաջ հակասելավային նախագիծ կազմվել է Երևաննախագիծ ինստիտուտում, սակայն մեզ անհայտ պատճառներով չիրականացվեց: Այդ նախագիծն այժմ հնացել է, չի համապատասխանում ներկայիս իրադրությանը, պետք է կազմել նորը:

1. Ջրվեժ գետակից դեպի Առինջի սելավորսիչ ջրանցքը նոր հուն բացել, սելավի դեպքում սելավային զանգվածը ուղղել դեպի Առինջի սելավորսիչը:

2. Ողջաբերդ գետակի հինգ վտակների վրա կառուցել սելավորսիչ ամբարտակներ, այնտեղ կուտակել սելավային զանգվածը և աստիճանաբար բաց թողնել գետի հունով ցած:

Սպասենք Երքաղխորհրդի արձագանքին:

[illegible],
Երևանի պետհամալսարանի
[illegible]

digitised by A.R.A.R.@

Մարզական

ՖՈՒՏԲՈԼ

Ուժերի ստուգատես կարեւոր խաղից առաջ

ՍՈՒՐԷՆ ԲԱՂԴԱՍԱՐՅԱՆ

ՀՀ առաջնություն, բարձրագույն խումբ

«Արարատ»-«Կոտայք»	2-1
«Վան»-«Ղարաբաղ»	2-1
«Զանգեզուր»-«Ցեմենտ»	4-5
ՀԱՄ-«Փյունիկ»	1-6
«Երեւան»-«Ազնավուր»	5-1
«Արագած»-«Շիրակ»	4-7

«Հրազդան» մարզադաշտում տեղի ունեցած ՀՀ բարձրագույն խմբի առաջնության «Արարատ»-«Կոտայք» հանդիպումը արարատցիների համար միաժամանակ ուժերի կարեւոր ստուգատես էր սեպտեմբերի 14-ին Մոսկվայում կայանալիք եվրոպական երկրների գավաթակիրների գավաթի խաղարկության 1/16 եզրափակիչի «Դինամո» (Մոսկվա)-«Արարատ» պատասխանատու խաղից առաջ: Ինչպես եւ սպասվում էր, հետախուզական նպատակներով «Արարատի» հանդիպմանը ժամանել էին «Դինամոյի» ներկայացուցիչներ մարզիչ Նիկոլայ Գոնտարը եւ թիմի օպերատորը: Ավելի ուշ, փորձեցինք «Դինամոյի» մասին որոշ տեղեկություններ քաղել Գոնտարից: Սակայն նա անչափ զգույշ էր իր արտահայտություններում: Գոնտարը նշեց, որ հուսկապես պրոֆեսիոնալ ֆուտբոլում զուգադիպություններ անելն անիմաստ է: «Այդ միայն մեր ֆուտբոլում է հնարավոր նախապես կռահել որոշ հանդիպումների արդյունքները, երբ մրցակիցները բացահայտ անհավասար են կամ նախնական պայմանավորվածություն է ձեռք բերվել: «Արարատին» մենք լուրջ մրցակից ենք համարում, այնուամենայնիվ, պետք է հաղթահարենք հերթական արգելքը», ասաց «Դինամոյի» նախկին դարպասապահը:

Այն հարցին, թե ինչու այս կարեւոր փուլում հրաժարական տվեց «Դինամոյի» փորձառու գլխավոր մարզիչ Կոնստանտին Բեսկովը, Գոնտարն ասաց, որ տարիքն արդեն իրեն զգացնել էր տալիս եւ նա այլեւս նոր բան չէր կարող տալ թիմին: Ըստ ակումբի նախագահ Նիկոլայ Տոլստիխի, Մոսկվայի «Դինամոն» «Արարատի» հետ խաղից առաջ նոր գլխավոր մարզիչ կունենա: Մեր թերթը նախօրոք հավաստի եղել էր, որ թեկնածուների թվում են անցյալի հանրահայտ ֆուտբոլիստներ Լեոնիդ Բուրյակն ու Օլեգ Դոլմատովը: Գոնտարը նշեց նաեւ Իգնատեւի եւ Մայորովի անունները, որոնք ժամանակին մարզել են ԽՍՀՄ տարբեր հավաքականներ: Եվ այսպես, մեր հանրապետության ֆուտբոլասերների հիմնական ուշադրությունը բեւեռված է «Արարատի» մասնակցությամբ եվրոպական պատվոնական առաջիկա խաղին: Իսկ հանրապետության առաջնության հերթական տուրում արարատցիները «Կոտայքի» հետ խաղում իրենց չկարողացան տրամադրել լուրջ պայքարի: Ինչ խոսք, զգացնել տվեց ազգային հավաքականի անդամների Մակեդոնիա կատարած ուղեւորության հետ կապված հոգնածությունը: «Կոտայքը» հուսկապես առաջին կեսում առնվազն 3 անգամ դարպասը գրավելու ռեալ պահեր ունեցավ: Այդ օրը մարզական բախտը «Արարատի» կողմն էր: Հաշիվը այնուամենայնիվ բացեցին արարատցիները: Աջ թեւում գերազանց խաղաց Տիգրան Գոնջյանը, որն անտարակուսելիորեն ճանկելով դաշտայնությունը պագալ առաջ, փոխանցում կատարեց Արմեն Շահգելդյանին, վերջինս էլ ճիշտ գնահատելով իրադրությունը, գնդակը հասցնեց Արամ Ոսկանյանին, որն էլ մոտ տարածությունից գրավեց դարպասը: «Կոտայքը» շարունակում էր ուղիներ փնտրել դեպի «Արարատի» դարպասը եւ հավասարությունը դասակարգեց հաջողությամբ: Հավիտենականը խաղամարզից 12 րոպե առաջ վերականգնեց հավասարակշռությունը: Բայց րոպեր դաշտից հետո միայն արարատցիները ուշքի եկան եւ Արմեն Շահգելդյանի անվրեպ հարվածով կարեւոր հաղթանակ բերեց «Արարատին»:

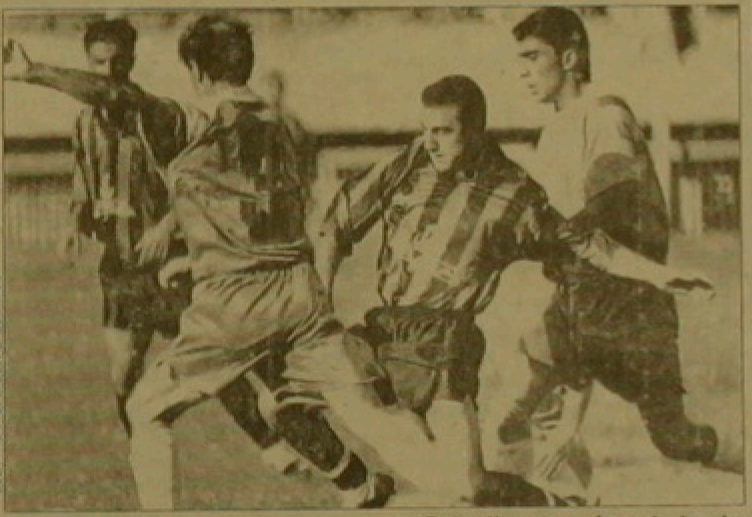

Պահ «Արարատ»-«Կոտայք» խաղից

Առաջնության աղյուսակը սեպտեմբերի 12-ի դրությամբ

		Խ	Հ	Ո	Պ	Գ	Մ
1.	Փյունիկ	5	5	0	0	24-5	15
2.	Ցեմենտ	5	4	0	1	18-9	12
3.	Երեւան	4	3	1	0	13-2	10
4.	Արարատ	4	3	0	1	16-4	9
5.	Կոտայք	5	3	0	2	12-10	9
6.	Շիրակ	2	1	1	0	9-6	4
7.	Զանգեզուր	5	1	1	3	10-15	4
8.	ՀԱՄ	4	1	1	2	8-14	4
9.	Վան	5	1	1	3	5-15	4
10.	Արագած	5	1	1	3	10-23	4
11.	Ղարաբաղ	5	1	0	4	4-10	3
12.	Ազնավուր	5	0	0	5	6-22	0

ՇԱԽՄԱՏ

«Երեւանի» հաղթանակները եվրագավաթի խաղարկությունում

ԶԱՐԵՀ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ, ՖԻԴԵ-ի եվրոպական 5-րդ գոտու դիրեկտոր

Հոռոմում անցկացվող շախմատի եվրոպական ակումբների գավաթի խաղարկությունում երկու փայլուն հաղթանակ տարավ Հայաստանը ներկայացնող «Երեւան» թիմը: Հանդես գալով իր մարտական կազմով (Ռաֆայել Վահանյան, Վլադիմիր Հակոբյան, Սմբատ Լպուտյան, Արտաշես Անաստասյան, Արտաշես Մինասյան, Նորայր Քալանթարյան), հայկական թիմը նախ մեծ հաշվով պարտության մատնեց Շվեյցարիայի «Շախգեսելշաֆթ Ալցվիլ» ակումբին: Ապա հաջորդ շրջանում «Երեւանը» մեծ վերելքով անցկացնելով հանդիպումը ուժեղ մրցակցի՝ Ռուսաստանի չեմպիոն ԲԿՄԱ-ի հետ, այս ուժեղագույններին եւս դուրս թողեց գավաթի խաղարկությունից: Գերազանց խաղաց, մասնավորապես, Ռաֆայել Վահանյանը, որն առաջին խաղատախտակի վրա հաղթեց Ռուսաստանի Դաշնության նոր աստղին՝ գրոսմայստեր Սերգեյ Տիվյակովին: Նշենք, որ մինչ այդ ԲԿՄԱ-ն հաղթել էր մեկ այլ ուժեղ ակումբի՝ Ավստրիայի «Մերկուր Գրացին»:

Հոռոմում «Երեւանը» անցկացնելու է եւս մեկ մրցախաղ: Նրա մրցակիցը որոշվելու է մի քառյակից, որի մեջ մտնում են Իտալիայի «Միկրոկոմպյուտեր», Հարավսլավիայի «Շախմատիկը», Հունաստանի «Իրակլիոն» եւ Ուելսի «Նիդում լիբերալը»:

Այս մենամարտում եւս հաղթելու դեպքում հայ շախմատիստները կդառնան Հռոմի փնջի հաղթող եւ վեց այլ գոտիների դափնեկիրների ու եվրոպայի անցյալ տարվա գավաթակիր «Բոսնիայի» հետ դեկտեմբերին կպայքարեն մայրցամաքի չեմպիոնի կոչման համար:

Էլմիրան հաղթեց Էլինային

Քիշնեւում անցկացվող աշխարհի կանանց առաջնության միջփինալային մրցաշարի վեցերորդ տուրում Էլինա Դանիելյանը նոր հաջողության հասավ սեւերով պարտության մատնելով ռուսաստանցի Զայցեւային: Դա հայ շախմատիստուհու հնարավորություն տվեց 4 միավորով մի խումբ այլ մասնակիցների հետ բաժանել երրորդ տեղը: Առաջատարը 5.5 ական միավորով գլխավորում էին Արախամիան (Վրաստան) եւ Կախիանի-Գերշինսկայան (Գերմանիա):

Յոթերորդ տուրում Դանիելյանը սպիտակներով հանդիպեց տանտիրուհի Էլմիրա Սկրիպչենկոյի հետ (վերջինս, հիշեցնենք, Հայաստանի եւ Ղարաբաղի նախկին չեմպիոնուհի Նաիրա Աղաբաբյանի դուստրն է): Էլինան պարտություն կրեց: Առաջին անգամ պարտվեց նաեւ Արախամիան, որը խաղում էր Իոսելիանիի հետ: Աղյուսակը 6 միավորով միանձնյա սկսեց գլխավորել Կախիանի-Գերշինսկայան, որը ոչ-ոքի ավարտեց հանդիպումը Մատվեեւայի հետ: 8-րդ տուրում Դանիելյանի մրցակիցն է հարավսլավուհի Բոյկովիչը: Էլինան խաղում է սեւերով:

Շախմատիստուհիներն անցկացնելու են 13 ական պարտիա:

12-ամյա Պիլանչյանը Իրանում երկրորդն է

Իրանի պատանիների շախմատի առաջնությունում մեծ հաջողության հասավ Թեհրանի «Արարատ» ակումբի սան 12-ամյա Ժիլբերտ Պիլանչյանը, որը գրավեց երկրորդ մրցանակային տեղը: Մինչ այդ Ժիլբերտը երկրորդ տեղ էր գրավել նաեւ Թեհրանի պատանիների առաջնությունում:

Կասպարո՞վը, թե՞ Անանդը

Թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունից անմիջապես հետո այսօր, Նյու Յորքում սկսվում է Պրոֆեսիոնալ շախմատիստների ասոցիացիայի վարկածով աշխարհի առաջնության եզրափակիչ մրցախաղը աշխարհի չեմպիոն Գարրի Կասպարովի եւ այդ կոչման հավակնորդ Վիշվանաթան Անանդի միջեւ: Մրցախաղը բաղկացած կլինի 20 պարտիայից: Մեկ նարկից առաջ լրագրողներին տված հարցազրույցի ժամանակ տաղանդավոր երկու շախմատիստներն էլ շատ զուսպ էին: Նրանք բացարձակապես ոչ մի գուշակություն չարեցին, միաժամանակ ըստ արժանվույն գնահատելով միմյանց: Կասպարովն ասաց, որ Անանդն անհամեմատ ուժեղ մրցակից է, քան Նայջլ Շորթը, որին երկու տարի առաջ հաղթեց նմանատիպ մրցախաղում: «Բայց ես գերազանց մարզավիճակում եմ եւ անհանգստանալու հիմքեր չունեմ», ավելացրել է աշխարհի չեմպիոնը:

Իր հերթին, Անանդն ընդգծելով, որ Կասպարովն ականավոր գրոսմայստեր է, ասաց, որ նա էլ որոշ թույլ կողմեր ունի եւ ինքը կփորձի օգտագործել դրանք: Հնդիկ գրոսմայստերը նշեց, որ նախապատրաստական փուլում ինքը հատկապես մեծ ուշադրություն է դարձրել սկզբնախաղերին, քանի որ Կասպարովը խաղի հենց այդ փուլում է անչափ ուժեղ:

Կասպարովն ու Անանդը մինչեւ հիմա հանդիպել են 9 անգամ: 6:3 հաշվով առջեւում է Կասպարովը: Աշխարհի չեմպիոնը 5 հաղթանակ է տարել, 2 պարտություն կրել եւ 2 հանդիպում ավարտել ոչ-ոքի:

ԹԵՆԻՍ

Կեսական միլիոն Սամփրասին եւ Գրաֆին

Նյու Յորքում ավարտվեց թենիսի ԱՄՆ-ի բաց առաջնությունը: Թե կանանց եւ թե տղամարդկանց մրցաշարի եզրափակիչներում մրցեցին աշխարհի ուժեղագույնները: Շտեֆի Գրաֆն առավելություն հասավ Մոնիկա Սելեշի նկատմամբ (7:6, 0:6, 6:3): Ըստ երեւույթին, երկու տարվա ընդմիջումն անհետեւանք չի անցել Մոնիկա Սելեշի համար, այնուամենայնիվ առաջին փորձից 2-րդ մրցանակը վատ չէ:

Տղամարդկանց եզրափակչում ուժերը չափեցին Անդրե Ագասին եւ Փիթ Սամփրասը: Դա թենիսի մրցաշարերում նրանց 5-րդ հանդիպումն էր «Մեծ մրցանակի» ծրագրով մրցաշարերի եզրափակիչներում: Նախորդ 4-ից 3-ում հաղթությունն արժեցել է Ագասին, իսկ մեկում Սամփրասին: Այս անգամ հաղթեց Սամփրասը (6:4, 6:3, 4:6, 7:5) եւ նրանց միջեւ հանդիպումների ընդհանուր հաշիվը դարձավ 9:8 հօգուտ վերջինիս: Սամփրասն արժանացավ 575 հազար դոլար դրամական պարգեւի: Նույնչափի գումար ստացավ նաեւ Շտեֆի Գրաֆը: ԱՄՆ-ի բաց առաջնության առաջին հասցավ 285 հազար դոլար: Հիշեցնենք, որ 1/16 եզրափակիչ հասած երեւանցի Սարգիս Սարգսյանը ստացավ 23 հազար 250 դոլար: ԱՄՆ-ի բաց առաջնությանը մասնակցած եւ նույնիսկ առաջին փուլից դուրս մնացած թենիսիստներն էլ անբաժին չմնացին: Նրանք ստացան 8,5 հազարական դոլար:

Ասում են, որ գումարը գումար է բերում: Հույս ունենանք, որ վաստակած գումարը կօգնի Սարգիս Սարգսյանին առաջանալու պրոֆեսիոնալ թենիսի աշխարհում:

ԽԾԱՆԿԱՐ

Արհեստական վքար

Իտալիայում տեղի ունեցած «Ֆորմուլա-1»-ի աշխարհի առաջնության 12-րդ փուլում հաղթեց անգլիացի Ջոնի Հերբերտը («Բենետոն»): 24-րդ շրջագարծի ժամանակ իրար ընդհարվեցին առաջնության 2 գլխավոր ֆավորիտները՝ աշխարհի չեմպիոն Միխայել Շումախերը (Գերմանիա), որը ընդհանուր հաշվարկով առաջատարն է, եւ աշխարհի նախկին չեմպիոն Դայմոն Հիլը (Անգլիա): Երկուսն էլ դուրս մնացին տվյալ փուլի պայքարից: Մրցաշարն ավարտվելուց անմիջապես հետո «Բենետոն» թիմի ղեկավարները, որի կազմում հանդես է գալիս Միխայել Շումախերը, բողոք ներկայացրին Դայմոն Հիլի դեմ, նրան մեղադրելով արհեստական վթար կազմակերպելու համար: Միջազգային ֆեդերացիան մեղավոր է ճանաչել Հիլին, նրան զրկելով հաջորդ փուլի մրցումից:

Տիգրան Մկրտչյանը երկրորդ մրցանակակիր

Լեհաստանում ավարտված ազատ ոճի ըմբշամարտի միջազգային խոշոր մրցաշարում երկրորդ մրցանակակիր դարձավ 48 կգ քաշային Տիգրան Մկրտչյանը: Մրցաշարին մասնակցում էին Ռուսաստանի, Ուկրաինայի, ԱՄՆ-ի, Բելառուսի եւ Լեհաստանի ուժեղագույն ըմբիշները:

ԱՏ

ԿԱՊԵՐ

Իրանցի ֆուտբոլիստները Հայաստանում

Արարատի «Ցեմենտ» թիմի հրավերով Հայաստան է ժամանել Սպահանի ցեմենտի գործարանի «Սեփահան» թիմը: 20 տարուց ավելի է, ինչ այս թիմը հանդես է գալիս Իրանի բարձրագույն խմբի առաջնություններում: Թիմը երիտասարդ է ու տեխնիկապես լավ պատրաստված: Նրա միջին հասակը կազմում է 23 տարեկան: Իրանի ընթացիկ առաջնությունում «Սեփահանը» 4-րդ տեղում է: Հայաստանում իրանցի ֆուտբոլիստներն անցկացնելու են երեք հանդիպում: Այսօր Արարատում, ժամը 17-ին մրցելու են տեղի «Ցեմենտի» հետ, սեպտեմբերի 14-ին Աբովյանում ուժերը չափելու են «Կոտայքի» հետ, իսկ սեպտեմբերի 16-ին Երեւանի «Հրազդան» մարզադաշտում հանդիպելու են «Երեւան» թիմի հետ: «Սեփահան» թիմի դարպասապահն է մեր հայրենակից Ժորժ Պետրոսյանը, իսկ գլխավոր մարզիչը՝ Մահմուդ Յավարին, որը նախկինում մարզում էր Իրանի ազգային հավաքականը:

ՔԻՔԲՈՔՍԻՆԳ

«Պոլիտեխնիկ» սպորտային ակումբը հայտարարում է ընդունելություն՝ քիքբոքսինգ մարզաձեւի զարգացման գործում յուրաքանչյուր ցանկացողների համար:

Հասցեն՝ Երեւան, Տերյան 105, Ճարտարագիտական համալսարանի 21 մասնաշենք, «Պոլիտեխնիկ» մարզական ակումբ:

Լրացուցիչ տեղեկություններ կարելի է ստանալ ժամը 10:00-16:00-ը, 59 84 03 հեռախոսահամարով:

digitised by A.R.A.R.@

ԱԶԳ

Օրվա հետքերով

ԿՈՎԿԱՍ

Նոր միության շեմի՞ն

Չեչնիայի իրադարձություններից Կովկասում քաղաքական իրադրությունը ավելի է բարդացել:

Ամեն ինչից երեւում է, որ թեժ կետերի «դահարկման» ժամանակաշրջանը մնացել է հետեւում: Եկել է քաղաքական կարգավորման գործընթացի ժամանակը:

Կարգավորման գործընթացի համար Ռուսաստանի առաջարկած «մոդելներն» արդեն կասկած չեն հարուցում: Թե Վրաստանին եւ թե Ադրբեջանին առաջարկվում է «դաշնակցային» կառուցվածք, որի դեպքում համապատասխան ենթակա տարածքները կունենան ավելի լայն քաղաքական իրավունքներ: Տարածաշրջանի պետություններին կառաջարկվի նույնը, բայց ավելի բարձր մակարդակով: Սակայն, ինչպես հայտնի է, դրա հիմքում ընկած է ազգային սկզբունքը: Տարածաշրջանում կասարված էթնիկական զտումից հետո թե Անդրկովկասի երկրները եւ թե տարածքային սուբյեկտները (Աբխազիա, Աջարիա, Հարավային Օսիա, Լեռնային Ղարաբաղ) ունեն պետական էթնիկական սահմաններ, որոնք անհնար է հաշվի չառնել: Մեր կարծիքով, կանգնած ենք նոր «Միության» ստեղծման շեմին:

Այս պայմաններին անչափ որոշակիորեն են արձագանքում Թուրքիան եւ նրա թիկունքին կանգնած ուժերը: Թբիլիսիի հայ բնակչության համար Վրաստանի իրադրությունը խիստ վտանգավոր է: Ջավախքի դեպքերից հետո մամուլում բարձրացված հակահայկական հիստերիան սպառնում է վերածել Բաքվի 1990 թ. դեպքերը հիշեցնող իրադարձությունների: Այստեղ քաղաքական հոսանքություն է հարկավոր, որպեսզի Ջավախքում ծավալված շարժման հետ աչքաթող տարվի քաղաքական չափավոր եռանդներով:

ՌՈԶԱ ՎԱՐԴԻԿՅԱՆ

ՄԻՋՊԵՏԱԿԱՆ

Ռուսաստանը Իրանին կվաճառի եւս երկու միջուկային ռեակտոր

Անգլիական «Սանդի թելեգրաֆ» թերթը սեպտեմբերի 10-ի համարում հայտնում է, որ Ռուսաստանի եւ Իրանի միջեւ կնքվել է նոր պայմանագիր, ըստ որի Ռուսաստանը Իրանին պետք է մատակարարի եւս երկու միջուկային ռեակտոր: Այդ մասին թերթն օգոստոսի վերջին արդեն հայտնել էր: Այն ժամանակ երկու երկրներն էլ վճռականորեն հերքել էին այդ լուրը: Այժմ Ռուսաստանի ատոմային էներգիայի նախարարության բարձրաստիճան ներկայացուցիչ Էդուարդ Հակոբյանը ընդունել է, որ Ռուսաստանը Իրանի հետ ստորագրել է մի պայմանագիր, ըստ որի Իրանին պետք է մատակարարի ВВРР-440 մակնիշի եւս երկու միջուկային ռեակտոր: Հակոբյանը հայտարարել է, որ այդ մատակարարումները, իհարկե, բաց են եւ խաղաղ: Սակայն ՄԱԿ-ի առաջադրանքով Պարսից ծոցի պատերազմից հետո Իրաքի միջուկային զինանոցն ուսումնասիրած միջուկային զենքի ամերիկյան մասնագետ Դեյվիդ Քեյը ասում է, որ ոչ մի կասկած չկա, որ այդ գործարքը կհեշտացնի միջուկային զենք ձեռք բերելու Իրանի ձգտումը: Ըստ «Սանդի թելեգրաֆ» թերթի կողմից ստացված գաղտնի տեղեկատվության, իրանցիները մտադրվել են ռեակտորները տեղադրել ոչ թե Բուշիրում գտնվող էլեկտրակայանում, այլ հյուսիսային Մազանդարան գավառում գտնվող իրենց Նեկա ամենագաղտնի հետազոտական համալիրում:

Գ. Է.

ԹԵՀՐԱՆ

Իրան-Թուրքիա-Սիրիա. Համատեղ պայքար ահաբեկչության դեմ

Թուրքական հեռուստատեսության հաղորդման համաձայն սեպտեմբերի 9-ին Թեհրանում ավարտվեցին Իրանի, Թուրքիայի եւ Սիրիայի միջեւ անվտանգության հաստատման վերաբերյալ եռակողմ հանդիպման աշխատանքները, ուր Թուրքիան ներկայացնում էր արտգործնախարար Էրդալ Ինյոնյուն: Հանդիպման աշխատանքների ավարտվելուց հետո հրապարակվեց համատեղ հայտարարություն:

Հայտարարության մեջ նշվում է, որ «հանդիպման մասնակից 3 պետությունները Իրանը, Թուրքիան եւ Սիրիան սահմանների անվտանգության եւ ահաբեկչության դեմ պայքարի ուղղությամբ կհամախմբեն իրենց ուժերն ու միջոցները»: Կողմերը Իրաքի տարածքային ամբողջականության պահպանման հարցում արտահայտեցին իրենց վճռականությունը: Հանդիպումներն ավարտելուց հետո Է. Ինյոնյուին ընդունեց Իրանի նախագահ Ալի Աքբար Հաշեմի Ռաֆսանջանին: Ընդունելությունից հետո Անատոլու գործակալությանը տված հարցազրույցում Ինյոնյուն ասաց. «Նախագահ Ռաֆսանջանիի հետ հանդիպման ընթացքում շոշափվեցին երկկողմ հարաբերությունների եւ ահաբեկչության դեմ մղվող պայքարի հարցում համագործակցելու հարցերը: Ես Ռաֆսանջանիին հանձնեցի նախագահ Ս. Դեմիրելի անձնական հրավերը, որը շնորհակալությամբ ընդունվեց»:

Այնուհետեւ պատասխանելով լրագրողներից մեկի՝ Բոսնիա-Հերցեգովինայում ձեռք բերված համաձայնությանը վերաբերող հարցին, Ինյոնյուն ասաց. «Համաձայնությունը մեր կողմից գոհունակությամբ ընդունվեց: Մենք հուսով ենք, որ կստորագրվի մի համաձայնագիր, որը կպահովի Բոսնիա-Հերցեգովինայի անվտանգությունն ու տարածքային ամբողջականությունը: Մենք միշտ էլ կայունության կողմնակից ենք»:

Առանձին հանդիպումներից հետո Ռաֆսանջանին կազմակերպեց երեք երկրների արտգործնախարարների միաժամանակյա ընդունելություն:

Գ. Չ.

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

5 սենյականոց բնակարան (95 քմ), վերնահարկով (45 քմ): Ընդհանուր մակերեսը 140 քմ Աջափնյակում (Հանրապետական հիվանդանոցի մոտ). 4 հարկանի քարե շենքում:

Հեռ. 58-18-41, 34-25-86:

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Մաշտոցի պողոտայի վրա գտնվող («Նաիրի» կ/թատրոնի մոտ) 4 հարկանի քարե շենքի 1-ին հարկում գտնվող 71 քմ ընդհանուր մակերեսով, 43.4 բնակելի մակերեսով բնակարան:

Հնարավոր է բացել խանութ կամ օֆիս: Գինը պայմանագրային:

Զանգահարել 56-12-43

ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ ԿԱՄ ՓՈԽԱՆԱԿՎՈՒՄ Է

սեփականացրած խանութ (120մ²): Հասցեն Դավիթ Բեկ փող.:

Հեռ. 531773, 531017

ՏԱՍԱՌՈՍ

Ֆրանսիան խստացնում է հսկողությունը

ՓԱՐԻԶ, 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, WSJ: Ֆրանսիայի կառավարությունը որոշեց մեծապես ավելացնել ոստիկանությանն օգնող բանակայինների թիվը, ավելի խիստ պահակային հսկողության տակ առնելու համար հասարակական շենքերը, խանութները, օդանավակայանները, գնացքի ու մետրոյի կայարանները, հայտարարեց նախագահ Ժակ Շիրակը: Մինչ այդ, ոստիկանությունը որոնում է ալժիրական ծագումով մի մարդու, որը կասկածվում է վերջին ռմբահարումների կազմակերպման մեջ: Վերջին մեկուկես ամսվա ընթացքում վեց ռումբ է պայթել Ֆրանսիայում, սպանելով 7 եւ վիրավորելով ավելի քան 100 հոգու:

Գինգրիչը փորձում է տարհամոզել գեներալ Փաուելին

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, WSJ: Մ. Նահանգների Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի խոսնակ Գինգրիչը փորձեց տարհամոզել Ծոցի պատերազմում ամերիկյան բանակի հրամանատար եւ ազգային հերոս գեներալ Փաուելին, որպեսզի առաջիկա նախագահական ընտրություններում չդնի իր թեկնածությունը: Այս մասին արտահայտվելով հեռուստատեսությամբ, Գինգրիչն ասաց, որ «պարզապես կասակ» պիտի համարել առկա կուսակցական դրությունից դուրս անկախ (ոչ կուսակցական) որեւէ նախագահ պատկերացնելը, ինչը իրականանալու դեպքում աղետ պիտի լիներ երկրի համար:

Սուլեյման Դեմիրելը ժամանեց Տաջիկստան

Երեկ պաշտոնական այցով Տաջիկստան ժամանեց Թուրքիայի նախագահ Սուլեյման Դեմիրելը: Տաջիկստանի նախագահ Ռախմոնովի հետ հանդիպման ժամանակ քննարկվեցին երկկողմանի հետաքրքրություն ներկայացնող հարցեր, որից հետո երկու պետությունների միջեւ կնքվեցին մի շարք համաձայնագրեր, այդ թվում նաեւ տնտեսական եւ գիտատեխնիկական հետագա կապերի զարգացման, շրջակա միջավայրի պաշտպանման եւ օդային հաղորդակցության հետագա զարգացման վերաբերյալ: Կողմերը համաձայնության եկան, որ Տաջիկստանի նախագահ Ռախմոնովի՝ առաջիկայում Թուրքիա կատարելիք այցի ժամանակ մի շարք համաձայնագրերի հետ միասին կստորագրվի նաեւ միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարն ուժեղացնելու վերաբերյալ փաստաթղթի փաթեթը: Նույն օրը Դեմիրելը մեկնեց Ուլան Բատոր:

ԶԱՆԱԶԱՆ

Երեւանում վաճառվող «հայկական կոնյակների» մեծ մասը կեղծ են

Ինչպես Նոյյան տապանի թղթակցին հայտնեց ՀՀ գյուղատնտեսության նախարարության Ագրոպետ լրատվական գործակալության տնօրեն Արմեն Խոջոյանը, հանրապետությունում վաճառվող, Երեւանի կոնյակի գործարանի պիտակը կրող կոնյակների մեծ մասը ոչ գործարանային արտադրության են, քանի որ վերջին ժամանակներս կոնյակի գործարանից այդ ճանապարհով ներքին առաքումներ չեն կատարվել: Հանրապետությունում միայն 4 խանութներում է վաճառվում Երեւանի կոնյակի գործարանի արտադրանքը: Դրանք կարելի է գնել Մաշտոցի փողոցի «Հայկական կոնյակ» ֆիրմային եւ «Ագուլիս» խանութներում, «Զվարթնոց» օդանավակայանում եւ Արգավանդ գյուղի խանութում: Արտադրվող կոնյակի մեծ մասն առաքվում է արտասահման:

ՆՏ

Պոռնոաստղ Չիչոլինան ընթրեց Վլադիմիր Ժիրինովսկու հետ

ՄՈՍԿՎԱ, 11 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ, ՍՆԱՐՔ-ԻՍՊՐԵՍ: Անցյալ շաբաթվա վերջում Մոսկվա այցելեց անցյալում հանրաճանաչ պոռնոաստղ Իլոնա Ստալերը, որն ավելի հայտնի է Չիչոլինա անունով: Լրագրողների հետ հանդիպմանը նա հայտարարեց, թե 6 տարի առաջ թողել է նկարահանումները եւ այդ ժամանակվանից իր ողջ ազատ ժամանակը նվիրում է 3 տարեկան որդուն եւ քաղաքականությանը: Որպես վերջինիս հաստատում վկայում է այն փաստը, որ այսօր Ստալերը Իտալիայի խորհրդարանի պատգամավոր է եւ ներկայացնում է Արմատական կուսակցությունը եւ զբաղվում հիմնականում բնապահպանման հիմնախնդիրներով: Երեկոներից մեկի ժամանակ իսպանուհին ընթրեց Վլադիմիր Ժիրինովսկու հետ: «Նա շատ համակրելի տղամարդ է, այսպես նա խոսեց ՌԴՊԿ-ի առաջնորդի մասին, չգիտես ինչու ավելացնելով, որ եթե բոլոր պատգամավորները նրա նման լինեին, ապա ռուսաստանյան էկոնոմիկան կարգի կգար»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԱՄԵՐԻԿՅԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Անգլերենի դասավանդում, որպես երկրորդ լեզու ծրագիր ավարտական վկայագրի շնորհումով

1995-1996

Փաստաթղթերի ընդունման նոր վերջնաժամկետ

■ ՀԱՀ-ը սահմանում է դիմումների ընդունման նոր վերջնաժամկետ «Անգլերենի դասավանդում, որպես երկրորդ լեզու» ծրագրի համար, որն ավարտելուց հետո կտրվի վկայագիր: Դիմորդները պետք է ունենան համապատասխան բարձրագույն կրթություն՝ անգլերեն լեզու, ժամանակակից լեզուներ կամ լեզվաբանություն մասնագիտություններով եւ ներկայումս դասավանդեն դպրոցում կամ ԲՈՒՀ-ում:

■ ՀԱՀ ընդունվելու համար անհրաժեշտ է, որ ընդհանուր գնահատականների միջին ցուցանիշը լինի 4.0 եւ բարձր:

■ Բոլոր դիմորդները պետք է ՀԱՀ-ում կազմակերպվող անգլերեն լեզվի քննությունից ստանան կարգորոշիչ միավորներ:

■ Դիմորդները պետք է ներկայացնեն

□ դիպլոմի եւ ներդիրի բնագիր օրինակներ՝ իրենց պատճեններով,

□ առնվազն մեկ երաշխավորագիր նամակ,

տեղում լրացնեն դիմումնագիր եւ ֆինանսական հնարավորությունների մասին տեղեկանք:

Փաստաթղթերի հանձնման կանխավճարը դրամով կազմում է ԱՄՆ 5 դոլլարին համարժեք գումար, որը պետք է մուծել փաստաթղթերը հանձնելիս: Փաստաթղթերի հանձնման նոր վերջնաժամկետը սույն թվականի սեպտեմբերի 15-ն է:

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք ՀԱՀ-ի ընդունելության գրասենյակ:

Հասցե՝ Երեւան, Մարշալ Բաղրամյան 40, 1 հարկ, 19 սենյակ, հեռ. 27 10 85:

ՀԱՀ-ը ռասայական, կրոնական, սեռական կամ ազգային խտրականություն չի ճանաչում

«Մայր հայրենիք» հեռուստախմբագրությունը ներկայացնում է

Երեքշաբթի, 12 սեպտեմբեր

18:00-«Կասպեր» գեղարվեստական կինոնկար

19:30-«Շնորհավոր Նոր տարի, Մոսկվա» ռուսական գեղարվեստական կինոնկար

21:00-«Կարճատեւ պատերազմ» տեսաֆիլմ

22:30-Գեղարվեստական կինոնկար «Քանի որ դու քնած էիր»

24:00-«Անսահման բռնություն» տեսաֆիլմի I-II մասերը

Չորեքշաբթի, 13 սեպտեմբեր

18:00-«Բթամիտը եւ ավելի բթամիտը» գեղարվեստական կինոնկար

19:30-«Ճստադ օգնություն» տեսաֆիլմը

21:00-«Պրիզզայի ընտանիքի պատիվը» գեղարվեստական կինոնկարը: Գլխ. դերում Ջեկ Նիկոլսոն

23:00-Գեղարվեստական կինոնկար «Մղձավանջների տիրակալը»

00:35-«Առաջին ասպետը» գեղարվեստական կինոնկարը: Գլխ. դերում Ռիչարդ Գիր

Հինգշաբթի, 14 սեպտեմբեր

18:00-Սունդուկյանի անվան թատրոն. Նորայր Դոմբաձեի «Մեղեդիական եզրակացություն» պիեսը

20:30-«Երազաշ» երգիծական կինոհանդեսագիր

21:30-Գեղարվեստական կինոնկար «Աղավաղված սերը»

23:00-«Դժոխային վրեժխնդրություն» տեսաֆիլմի I եւ II մասերը

Ուրբաթ, 15 սեպտեմբեր

18:00-Գեղարվեստական կինոնկար «Մոնթե Կարլո Գրանդ կազինո»

19:30-Վավերագրական կինոնկար «Երկրաշարժ»

20:30-Բազմաթիվ բաժանորդների խնդրանքով կցուցադրենք «Էսենցիա» մեքսիկական գեղարվեստական կինոնկարը

22:30-«Ցանց» գեղարվեստական կինոնկարը: Գլխ. դերում Սանդրա Բուլոկ

00:30-«Լուսարձակ» տեսաֆիլմը: Գլխ. դերերում Բրյուս Ուիլիս եւ Սիբիլ Շեփերդ

16 սեպտեմբեր, շաբաթ

18:00-Ռուսական համերգ

19:00-Վաճառք-կարատե. Ժան Կլոդ Վան Դամ

20:30-Գնաց դեպի Բոուլինգ

22:00-Տեխասյան վրեժխնդրություն

23:30-Մահվան զենքը

01:00-Նորեկի պատերազմը

17 սեպտեմբեր, կիրակի

17:00-Ռուսական էստրադա

17:30-Արդուլյան

20:00-Աղոթիր մահվան համար

21:30-Ջոնին եւ Կլայդը

23:00-Չոռս ադամանդները

00:30-Զգացմունքների կայունությունը

02:00-Էմանուելյան Կաննում

«Պարբերական» հրատարակչության տպարան. Երեւան 23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69149. Պատվեր 1939 Տպաքանակը 7000 Ստորագրված է տպագրության 12. 09. 1995 Գինը 50 դրամ

digitised by A.R.A.R.@